

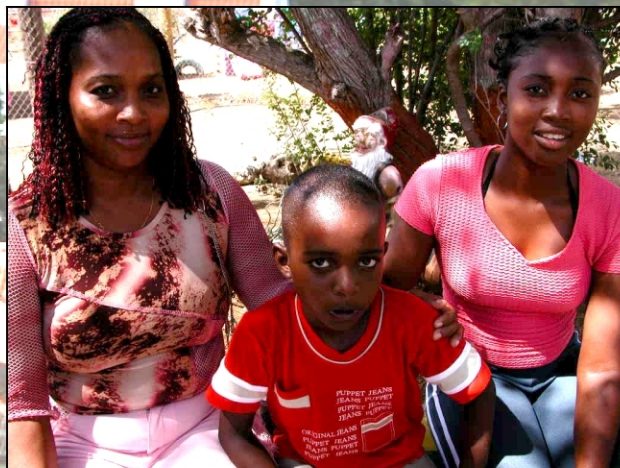
Centraal Bureau voor de Statistiek

Publicatiereeks Census 2001

Huishoudens met zorgbehoevende kinderen

Een vergelijking tussen
één- en twee-oudergezinnen
Bonaire, Curaçao, Sint Maarten

Publicatiereeks Census 2001

Huishoudens met zorgbehoevende kinderen

Een vergelijking tussen één- en twee-oudergezinnen

Bonaire Curaçao Sint Maarten

Publicatiereeks Census 2001
Huishoudens met zorgbehoevende kinderen
Een vergelijking tussen één- en twee-oudergezinnen
Prijs: NAF 25,-

Verkrijgbaar bij:
Centraal Bureau voor de Statistiek
Fort Amsterdam z/n
Tel: (599-9) 4611031
Fax: (599-9) 4611696
E-mail: info@cbs.an
World Wide Web: <http://www.cbs.an>

Afdeling Bonaire
Tel: (599-7) 178676
Fax: (599-7) 178406
E-mail: cbs.bon@telbonet.an

Afdeling Sint Maarten
Tel: (599-5) 422355
Fax: (599-5) 423022
E-mail: cbssxm@uts-caribbean.com

©Centraal Bureau voor de Statistiek
Willemstad, Curaçao
Nederlandse Antillen

Kopiëren van inhoud uit deze publicatie is mogelijk, mits de bronvermelding nauwkeurig en duidelijk geschiedt.

Voorwoord

In deze publicatie is onderzocht wat de verschillen zijn tussen de één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen in Curaçao, Bonaire en Sint Maarten, voor wat betreft de demografische en sociaal-economische kenmerken, de gezondheids(zorg)- en woonsituatie. De beschrijving is verricht voor de grotere eilanden. Reden hiervoor is dat in een dergelijke beschrijving vergelijkingen wordt gedaan op detailniveau's aan de hand van aantallen in tabellen. De aantallen moeten derhalve significant genoeg zijn om conclusies te trekken over eventuele gedragsverschillen tussen groepen.

Voor Saba en Sint Eustatius bleek de omvang zich niet te lenen voor beschrijving op detailniveau. De tabellen vertonen te vaak lege cellen of hele kleine aantallen, op basis waarvan geen gegronde constatering kunnen worden gedaan. Hierdoor is besloten deze eilanden niet mee te nemen in deze beschrijven.

In de huidige publicatie worden de één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen systematisch met elkaar vergeleken en aan het eind wordt ook nog eens op eilandniveau de verschillen bekeken.

Deze publicatie is geschreven door drs. Ellen Maduro-Jeandor. Technische assistentie werd verleend door de heer Oswin Francinet. Een dank gaat verder uit naar eenieder die direct of indirect een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van deze publicatie.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave.....	5
Tabellenlijst.....	8
Samenvatting.....	11
Samenvatting.....	11
Demografische en sociaal-economische kenmerken.....	11
Gezondheids(zorg)situatie.....	12
Huisvestingssituatie.....	12
Inleiding.....	13
Vraagstelling en afbakening.....	13
Selectie van de doelgroep.....	14
Correctie voor de categorie onbekend.....	15
Opzet van de publicatie.....	15
Hoofdstuk 1. Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire.....	17
1.1 Geslacht van het hoofd van huishouden.....	17
1.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden.....	17
1.3 Kindertal en huishoudgrootte.....	17
1.4 Leeftijd van de kinderen.....	18
1.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd.....	19
Geboorteplaats.....	19
Nationaliteit.....	19
1.6 Meest gesproken taal binnen de huishoudens.....	19
1.7 Gevolgde opleiding.....	20
1.8 Arbeidsmarktpositie.....	20
Algemeen.....	20
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau.....	21
Aantal werkenden per huishouden.....	21
1.9 Inkomen van het hoofd van het huishouden.....	22
1.10 Huishoudinkomen.....	22
Hoofdstuk 2. Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire.....	23
2.1 Rookgewoonte.....	23
2.2 Gezondheidsperceptie.....	23
2.3 Soort verzekering.....	23
Hoofdstuk 3. Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire.....	25
3.1 Eigendomsrecht t.a.v. de woning.....	25
3.2 Kwaliteit van de woning.....	25
3.3 Aantal slaap- en woonkamers in de woning.....	26
3.4 Oppervlakte van de woning.....	26
Hoofdstuk 4. Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao.....	27
4.1 Geslacht van het hoofd van huishouden.....	27
4.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden.....	27
4.3 Kindertal en huishoudgrootte.....	28
4.4 Leeftijd van de kinderen.....	28
4.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd.....	29
Geboorteplaats.....	29

Nationaliteit	30
4.6 Meest gesproken taal binnen het huishouden	30
4.7 Gevolgde opleiding	31
4.8 Arbeidsmarktpositie.....	31
Algemeen	31
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau	32
Arbeidsmarktpositie en leeftijd.....	32
Aantal werkenden per huishoudens	33
4.9 Inkomen.....	34
4.10 Huishoudinkomen.....	34
Hoofdstuk 5. Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao	35
5.1 Rookgewoonte.....	35
5.2 Gezondheidsperceptie.....	35
5.3 Ziektes	35
5.4 Soort verzekering.....	36
Hoofdstuk 6. Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao ..	37
6.1 Eigendomsrecht van de woning.....	37
6.2 Kwaliteit van de woning.....	37
6.3 Aantal slaap- en woonkamers in de woning.....	37
6.4 Oppervlakte van de woning	38
Hoofdstuk 7. Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Sint Maarten.....	39
7.1 Geslacht van het hoofd van huishouden.....	39
7.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden	39
7.3 Kindertal en huishoudgrootte.....	39
7.4 Leeftijd van de kinderen	40
7.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd.....	41
Geboorteplaats	41
Nationaliteit	42
7.6 Meest gesproken taal binnen de huishoudens	42
7.7 Gevolgde opleiding	43
7.8 Arbeidsmarktpositie.....	43
Algemeen	43
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau	43
Arbeidsmarktpositie en leeftijd.....	44
Aantal werkenden per huishoudens	45
7.9 Inkomen.....	45
7.10 Huishoudinkomen.....	46
Hoofdstuk 8. Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Sint Maarten.....	47
8.1 Rookgewoonte.....	47
8.2 Gezondheidsperceptie.....	47
8.3 Soort verzekering.....	47
Hoofdstuk 9. Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Sint Maarten	49
9.1 Eigendomsrecht t.a.v. de woning	49
9.2 Kwaliteit van de woning	49
9.3 Aantal slaap- en woonkamers in de woning.....	49
9.4 Oppervlakte van de woning	50

Hoofdstuk 10. Een vergelijking tussen de eilanden.....	51
10.1 Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen	51
10.2 Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen	54
10.3 Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen.....	55

Tabellenlijst

Tabel 1. Hoofden van één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar geslacht, Bonaire	17
Tabel 2. Hoofden van één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd, Bonaire	17
Tabel 3. Eén- en tweeouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Bonaire.....	18
Tabel 4. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Bonaire.....	18
Tabel 5. Leeftijd van kinderen in één en twee oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	18
Tabel 6. Geboorteplaats van het hoofd van één- en twee-ouder huishoudens, Bonaire.....	19
Tabel 7. Nationaliteit van het hoofd per huishoudtype, Bonaire.....	19
Tabel 8. Meest gesproken taal in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	20
Tabel 9. Gevolgde opleiding van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	20
Tabel 10. Arbeidsmarktpositie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	21
Tabel 11. Arbeidsmarktpositie hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Bonaire.....	21
Tabel 12. Arbeidsmarktpositie hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Bonaire.....	21
Tabel 13. Aantal werkenden per huishouden met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	21
Tabel 14. Inkomen van het hoofd van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire	22
Tabel 15. Huishoudinkomen van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire....	22
Tabel 16. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar rookgewoonte, Bonaire	23
Tabel 17. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar gezondheidsperceptie, Bonaire	23
Tabel 18. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort verzekering, Bonaire	24
Tabel 19. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar eigendomsrecht van de woning, Bonaire	25
Tabel 20. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar kwaliteit van de woning, Bonaire	25
Tabel 21. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal slaap- en woonkamers in de woning, Bonaire.....	26
Tabel 22. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar oppervlakte van de woning, Bonaire	26
Tabel 23. Hoofd één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar geslacht, Curaçao.....	27
Tabel 24. Hoofd één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd, Curaçao	27
Tabel 25. Eén- en twee-ouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Curaçao	28
Tabel 26. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Curaçao.....	28
Tabel 27. Leeftijd van kinderen in één en twee oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen, Curaçao.....	29
Tabel 28. Geboorteplaats van het hoofd van één- en twee-ouder huishoudens, Curaçao ...	29

Tabel 29. Hoofden van één en twee-ouderhuishoudens naar geboorteplaats, Curaçao.....	29
Tabel 30. Hoofden van één- en twee-ouderhuishoudens naar nationaliteit, Curaçao	30
Tabel 31. Hoofden van één- en twee-ouderhuishoudens naar nationaliteit, Curaçao	30
Tabel 32. Meest gesproken taal in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Curaçao..	31
Tabel 33. Gevolgde opleiding van hoofden met zorgbehoevende kinderen, Curaçao	31
Tabel 34. Arbeidsmarktpositie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Curaçao	32
Tabel 35. Arbeidsmarktpositie hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Curaçao	32
Tabel 36. Arbeidsmarktpositie hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Curaçao	32
Tabel 37. Hoofden van éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Curaçao	33
Tabel 38. Hoofden van twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Curaçao	33
Tabel 39. Aantal werkenden per huishouden met zorgbehoevende kinderen, Curaçao	33
Tabel 40. Inkomen hoofd van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Curaçao	34
Tabel 41. Huishoudinkomen van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Curaçao ...	34
Tabel 42. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar rookgewoonte, Curaçao.....	35
Tabel 43. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar gezondheidsperceptie, Curaçao.....	35
Tabel 44. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar veel voorkomende ziekten, Curaçao	36
Tabel 45. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort verzekering, Curaçao.....	36
Tabel 46. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar eigendomsrecht van de woning, Curaçao	37
Tabel 47. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar kwaliteit van de woning, Curaçao, 2001	37
Tabel 48. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal slaapkamers in de woning, Curaçao	38
Tabel 49. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal woonkamers in de woning, Curaçao	38
Tabel 50. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar oppervlakte van de woning, Curaçao.....	38
Tabel 51. Hoofden één- en twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar geslacht, Sint Maarten.....	39
Tabel 52. Hoofd één en twee ouderlijke huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd, Sint Maarten.....	39
Tabel 53. Eén- en twee-ouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Sint Maarten	40
Tabel 54. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Sint Maarten	40
Tabel 55. Leeftijd van kinderen in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	40
Tabel 56. Geboorteplaats van het hoofd van één- en twee-ouder huishoudens, Sint Maarten	41
Tabel 57. Geboorteplaats van het hoofd van één- en twee-ouder huishoudens, Sint Maarten	41

Tabel 58. Hoofden van een- en tweouder huishoudens naar nationaliteit, Sint Maarten ..	42
Tabel 59. Hoofden van een- en tweouder huishoudens naar nationaliteit, Sint Maarten ..	42
Tabel 60. Meest gesproken taal in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	42
Tabel 61. Gevolgde opleiding van hoofden met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	43
Tabel 62. Arbeidsmarktpositie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	43
Tabel 63. Opleidingsniveau hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar arbeidsmarktpositie, Sint Maarten	44
Tabel 64. Opleidingsniveau hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar arbeidsmarktpositie, Sint Maarten	44
Tabel 65. Hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Sint Maarten	44
Tabel 66. Hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Sint Maarten	45
Tabel 67. Aantal werkenden per huishouden met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	45
Tabel 68. Inkomen hoofd van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten.	45
Tabel 69. Huishoudinkomen van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten	46
Tabel 70. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar rookgewoonte, Sint Maarten	47
Tabel 71. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar gezondheidsperceptie, Sint Maarten	47
Tabel 72. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort verzekering, Sint Maarten	48
Tabel 73. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar eigendomsrecht van de woning, Sint Maarten	49
Tabel 74. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar kwaliteit van de woning, Sint Maarten	49
Tabel 75. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal slaapkamers in de woning, St. Maarten	50
Tabel 76. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal woonkamers in de woning, Sint Maarten	50
Tabel 77. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar oppervlakte van de woning, Sint Maarten	50
Tabel 78. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort woning, Nederlandse Antillen.....	55

Samenvatting

In deze publicatie is onderzocht wat de verschillen zijn tussen huishoudens van alleenstaande ouders en huishoudens van getrouwde en samenwonende stellen met zorgbehoevende kinderen in Curaçao, Bonaire en Sint Maarten, voor wat betreft demografische en sociaal-economische kenmerken, de gezondheids(zorg)- en huisvestingssituatie. De volgende conclusies zijn eruit gekomen.

Demografische en sociaal-economische kenmerken

Voor bijna alle aspecten inzake de sociaal-economische positie zijn er verschillen tussen de huishoudtypen

Voor wat betreft het geslacht van het hoofd van huishouden van de beschreven huishoudvarianten is op al de drie eilanden sprake van een zelfde patroon. Het merendeel van de alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen zoals gedefinieerd in de huidige publicatie is vrouw (90-94%) terwijl het grootste gedeelte (92-93%) van de gehuwde/samenwonende hoofden met zorgbehoevende kinderen man is.

Hoofden van éénoudergezinnen zijn gemiddeld 2 jaar (afgerond verschil) jonger dan hoofden van twee-oudergezinnen. Bovendien hebben zij iets oudere kinderen en kleinere huishoudens. Het gemiddelde aantal kinderen is bij de huishoudens van één oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen 1,5 à 1,7 en bij die van de twee oudergezinnen 1,7 à 1,9.

Het gemiddelde aantal personen per huishouden is 2,5 à 2,7 in het geval van de alleenstaande ouders en 3,7 à 3,9 voor de huishoudens van de gehuwde/samenwonende hoofden. De alleenstaande ouder heeft vaker dan de gehuwde/samenwonende ouder maar één kind. Twee-oudergezinnen hebben iets jongere kinderen dan éénoudergezinnen. De gemiddelde leeftijd van kinderen binnen de éénoudergezinnen ligt iets hoger dan die van kinderen in de twee-oudergezinnen.

Hoofden van twee-oudergezinnen blijken in meerdere mate Nederland, Europa, Noord-Midden-, Zuid-Amerika en Haïti (zie tabel Sint Maarten) als geboorteplaats te hebben. Daarentegen valt het op dat het bij geboorteplaats Dominicaanse Republiek voornamelijk gaat om alleenstaande ouders.

Voorts blijkt dat de hoofden van huishoudens met nationaliteit van het Caribische Gebied grotendeels uit alleenstaande ouders bestaan.

In beide type huishoudens in Curaçao en Bonaire is Papiamentu de meest gesproken taal, hoewel in mindere mate binnen de twee-oudergezinnen. In Sint Maarten is het Engels voornamelijk bij de éénoudergezinnen de meest gesproken taal.

Opvallend is de plaats die het Spaans inneemt als meest gesproken taal; in Sint Maarten op de tweede plaats in beide huishoudtypen en in Bonaire op de tweede plaats binnen de twee-oudergezinnen.

In Curaçao is het Nederlands de tweede meest gesproken taal. Deze taal wordt in meerdere mate gesproken in de twee-oudergezinnen. Het Spaans wordt in beide type huishoudens in dezelfde mate gesproken.

Het percentage hoofden van twee-oudergezinnen dat een opleiding op hoger niveau (Havo, Vwo, Mbo) heeft gevolgd is hoger dan het percentage hoofden van éénoudergezinnen met

een vergelijkbaar opleidingsniveau. In Curaçao is het verschil groter dan op de andere eilanden.

Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe groter het aandeel werkende hoofden van huishoudens en hoe kleiner het aandeel werkzoekende en niet actieve hoofden. In Curaçao is het verschil groter..

De werkende en werkzoekende hoofden van één- en twee-oudergezinnen zijn voornamelijk te vinden in de leeftijdsgroepen 35-39 en 40-44. De leeftijdverdeling van de economisch niet actieve hoofden vertoont geen eenduidig patroon.

Binnen de éénoudergezinnen is drie à vier keer zo vaak sprake van nul werkenden dan binnen de twee-oudergezinnen.

Hoofden van twee-ouderhuishoudens verdienen gemiddeld meer dan hoofden van éénouderhuishoudens.

Het gemiddelde huishoudinkomen van twee-ouderhuishoudens (er kunnen twee werkenden voorkomen) is aanzienlijk hoger dan bij de éénouderhuishoudens.

Gezondheids(zorg)situatie

Onder de hoofden van twee-oudergezinnen zijn er meer rokers dan onder de alleenstaande ouders, terwijl alleenstaande ouders zich minder gezond achten.

Hoofden van beide huishoudtypen zijn voornamelijk verzekerd bij Sociale Verzekering-bank. Een tweede grote groep is verzekerd bij BZV. Alleenstaande ouders zijn in meerdere mate dan hoofden van twee-oudergezinnen verzekerd middels een PP-kaart.

Privé-verzekering komt op de derde plaats. De getrouwde/samenwonende hoofden zijn vaker dan de alleenstaande hoofden privé verzekerd.

Niet verzekerde hoofden komen vaker voor bij de twee-oudergezinnen dan bij de éénoudergezinnen in Bonaire en Curaçao. In Sint Maarten is het aandeel niet verzekerde hoofden opvallend groot. Overigens zijn hier de hoofden van éénoudergezinnen iets vaker niet verzekerd.

Huisvestingssituatie

De verdeling van het eigendomsrecht van woningen van de betreffende huishoudens is per eiland verschillend. Opvallend is wel het feit dat op alle eilanden de twee-ouderhuishoudens in meerdere mate in een eigendomswoning wonen.

Het aandeel éénoudergezinnen in een huurwoning (met name van een stichting) overtreft het aandeel twee oudergezinnen in een huurwoning.

Tussen 91 en 98 procent van alle huishoudens heeft een woning van geschikte kwaliteit. Sint Maarten heeft de hoogste percentages slechte tot zeer slechte woningen. Met name in Curaçao en Sint Maarten hebben éénouderhuishoudens vaker dan twee-ouderhuishoudens een woning van slechte of zeer slechte kwaliteit.

Twee-ouderhuishoudens blijken bovendien ruimer te wonen dan éénouderhuishoudens. Hun woningen hebben vaker meer slaapkamers en woonkamers en grotere oppervlaktes.

Inleiding

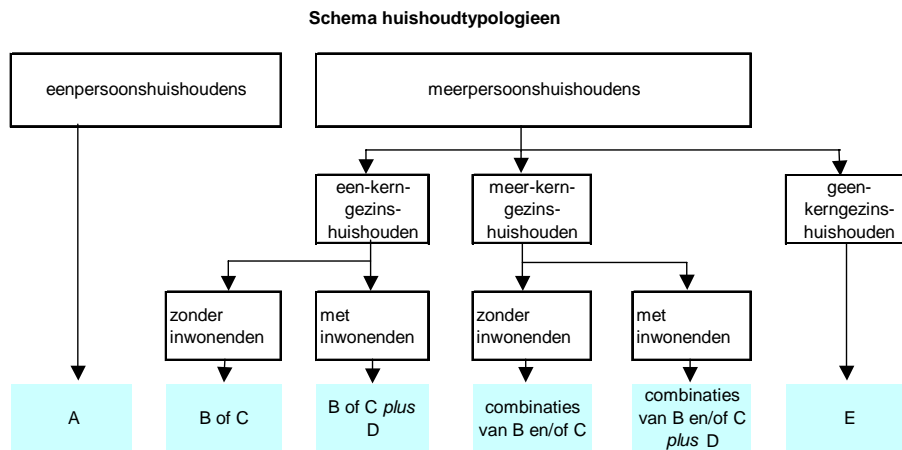
Vraagstelling en afbakening

Een huishouden is een eenheid binnen een woonverblijf, bestaande uit één persoon die op zichzelf woont (éénpersoonshuishoudens) of meerdere personen die met elkaar samenleven (meerpersoonshuishoudens). Criterium voor het samenleven (huiselijk verkeer) is dat er gemeenschappelijke regelingen bestaan voor het levensonderhoud en dat gebruik wordt gemaakt van een gemeenschappelijk hoofdwoonvertrek en van een gemeenschappelijke keuken.

Huishoudens kunnen bestaan uit kerngezin(nen) en geen-kerngezin(nen). In een kerngezin is sprake van een man-vrouw- en/of ouder-kind relatie tussen de huishoudleden. Bij een geen-kerngezin is geen sprake van een man-vrouw- en/of ouder-kind relatie.

In de census 2001 getelde huishoudens zijn grofweg te verdelen in:

- Huishoudens van alleenstaanden (geen kerngezin);
- Getrouwd/samenwonend stel met kind al dan niet met andere inwonende personen;
- Getrouwd/samenwonend stel zonder kind al dan niet met andere inwonende personen;
- Man met kind/vrouw met kind al dan niet met andere inwonende personen;
- Twee of meer personen zoals neven, nichten, broers, studenten. etc. (geen kerngezin).

- A alleenstaande persoon
 B man en vrouw, gehuwd of samenwonend, al dan niet met kind(eren)
 C man of vrouw met kind(eren)
 D inwonende grootmoeder, broer(s), zus(sen), vriend(en), of andere personen
 E meerdere personen, niet gehuwd of met elkaar samenwonend, bijvoorbeeld vrienden, studenten, neven, broers of zussen en combinaties daarvan

Huishoudens kunnen bestaan uit één kerngezin, meerkerngezinnen en geen-kerngezinnen. In deze analyse is één type huishouden eruit gelicht, namelijk het één-kerngezins-huishouden bestaande uit een alleenstaande ouder (man-met-kind en vrouw-met-kind type) of uit twee ouders, beide typen met zorgbehoevende kinderen.

Deze analyse heeft ten doel een vergelijking te maken tussen de twee typen huishoudens voor wat betreft de sociaal-economische positie, gezondheidszorgsituatie en huisvesting. Gekeken wordt naar kenmerken zoals geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, arbeidsmarkt-positie en inkomen van de ouder, leeftijd van de kinderen. Ook zal worden ingegaan op de

gezondheidszorgaspecten, te weten rookgewoonte, gezondheidsperceptie, ziektes en verzekering tegen ziektekosten. Verder zullen ook huishoudkenmerken zoals kindertal, aantal werkende personen, huishoudinkomen, en huisvestingssituatie in beschouwing worden genomen.

De vraagstelling luidt:

Wat zijn de verschillen tussen huishoudens van alleenstaande ouders en huishoudens van getrouwde en samenwonende stellen met zorgbehoevende kinderen voor wat betreft hun demografische en sociaal-economische positie, gezondheids(zorg)- en huisvestings-situatie?

Er zijn verschillende varianten op deze typen huishoudens. Zo kunnen zich naast de man-met-kind en vrouw-met-kind en de getrouwde en samenwonende stellen met kinderen ook andere personen die geen deel vormen van het betreffende gezin en die al dan niet verwant zijn in het huishouden bevinden. Ook kunnen meerdere gezinnen in het huishouden aanwezig zijn, al dan niet aangevuld met andere personen. Verondersteld wordt dat in samengestelde huishoudens de tendens groter is dat huishoudleden een ondersteunende rol hebben naar elkaar toe. Van de andere kant wordt er van uit gegaan dat een op zichzelf wonende huishoudelijke eenheid het zonder enige ondersteuning moet doen of tenminste in veel mindere mate. Ter simplificatie van de vergelijking is derhalve alleen gekeken naar het man-met-kind of vrouw-met-kind type huishouden versus de huishoudens bestaande uit twee-oudergezinnen, waarbij voor beide typen andere inwonende personen zijn uitgesloten. In het vervolg zal de man/vrouw-met-kind doelgroep aangeduid worden met hetzij alleenstaande ouders, éénoudergezinnen of één- ouderhuishoudens. De gehuwde en samenwonende stellen met kinderen zullen worden aangeduid als gehuwde/samenwonende stellen met kinderen, twee-oudergezinnen, twee- ouderhuishoudens.

Selectie van de doelgroep

In de census wordt het hoofd van huishouden als referentiepersoon aangenomen. Bij de selectie van de éénoudergezinnen is als voorwaarde gesteld dat het hoofd van huishouden niet samenwonend of gehuwd mag zijn, één of meer zorgbehoevende kinderen heeft en dat alleen het hoofd en zijn/haar kinderen deel vormen van het huishouden. Alle soortgelijke gezinnen die deel vormen van samengestelde huishoudens zijn buiten beschouwing gelaten. In deze publicatie wordt onder zorgbehoevend verstaan, kinderen van 0 t/m 3 jaar, schoolgaande en studerende kinderen. Huishoudens met werkende kinderen zijn niet meegenomen.

Voorwaarde voor de selectie van de twee-oudergezinnen is dat het hoofd van het huishouden samenwoont of gehuwd is met de partner. Voor de rest zijn dezelfde criteria gehanteerd als voor de eerder genoemde doelgroep.

Er is gekozen voor een beschrijving van Bonaire, Curaçao en Sint Maarten.

Geselecteerde huishoudens en totaal aantal huishoudens per eiland						
	Totaal aantal huishoudens		Eenouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen		Twee-ouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen	
	absoluut	%	absoluut	%		%
Bonaire	3.677	100	225	7	763	21
Curaçao	43.161	100	3.147	7	7.705	18
Sint Maarten	11.727	100	808	7	1.894	16

Voor Bonaire komt de selectie alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen neer op 7 procent van het totale aantal huishoudens op het eiland. Voor Curaçao en Sint Maarten is dit eveneens 7 procent. De groep getrouwde/samenwonende stellen met zorgbehoevende kinderen is qua aantal voor Bonaire, Curaçao en Sint Maarten respectievelijk 21, 18 en 16 procent van het totale aantal huishoudens op de betreffende eilanden.

Correctie voor de categorie onbekend

Het zal de lezer opvallen dat bij sommige tabellen het totaal niet overeenkomt met het absolute totaal aantal personen per doelgroep of het totaal aantal huishoudens waar het om gaat. Dit komt doordat bij sommige variabelen voor een klein gedeelte van de doelgroep niet bekend is in welke antwoordcategorie van de betreffende variabelen ze vallen. Dit duiden we aan met de categorie “onbekend”. Voor de categorie onbekend wordt gecorrigeerd, door deze niet mee te nemen in de relatieve verdeling (percentages). Het totaal minus de categorie onbekend is dan gelijk aan 100 procent.

Opzet van de publicatie

In het hierna volgende zijn de bevindingen uiteengezet. Bonaire wordt beschreven in hoofdstuk 1 t/m 3, Curaçao in hoofdstuk 4 t/m 6 en Sint Maarten in hoofdstuk 7 t/m 9. Hoofdstuk 1, 4 en 7 bevatten een uiteenzetting van enkele demografische en sociaal-economische kenmerken van de hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, alsmede van het huishouden van respectievelijk Bonaire, Curaçao en Sint Maarten. In hoofdstuk 2, 5 en 8 wordt ingegaan op de gezondheidszorgsituatie van de hoofden van huishoudens van de eilanden. In hoofdstuk 3, 6 en 9 is een aantal huisvestingskenmerken van de twee huishoudtypen vastgelegd. Het geheel wordt in Hoofdstuk 10 besloten met een vergelijking van de eilanden.

De belangrijkste bevindingen zijn vastgelegd in een samenvatting voor in de publicatie.

Hoofdstuk 1.

Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire.

1.1 Geslacht van het hoofd van huishouden

Er zijn in totaal 225 hoofden van éénoudergezinnen en 763 hoofden van twee-oudergezinnen (gehuwd/samenwonend) met zorgbehoevende kinderen. Het zijn voornamelijk vrouwen die aan het hoofd staan van de éénoudergezinnen, 93,3 procent. Bij de twee-oudergezinnen is het net andersom; 92,3 procent is man.

Geslacht	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Man	15	6,7	704	92,3
Vrouw	210	93,3	59	7,7
Totaal	225	100,0	763	100,0

1.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden

Hoofden van eenoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen zijn gemiddeld iets jonger dan gehuwde/samenwonende gezinshoofden met zorgbehoevende kinderen. Zowel de alleenstaande als gehuwde hoofden met zorgbehoevende kinderen zitten voornamelijk in de leeftijdscategorie 35-39 en 40-44. 93 Procent van de hoofden van eenoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen is onder de 50 jaar. Voor de gehuwde hoofden is dit 88 procent. De gemiddelde leeftijd van de hoofden van éénoudergezinnen is 38,6 en die van de hoofden van twee-oudergezinnen is 40,5.

Leeftijd	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
20 - 24	7	3,1	10	1,3
25 - 29	14	6,2	42	5,5
30 - 34	39	17,3	110	14,4
35 - 39	68	30,2	207	27,1
40 - 44	60	26,7	182	23,9
45 - 49	22	9,8	123	16,1
50 - 54	10	4,4	47	6,2
55 - 74	5	2,3	42	5,5
Totaal	225	100,0	763	100,0
Gemiddelde leeftijd	38,6		40,5	

1.3 Kindertal en huishoudgrootte

De éénoudergezinnen hebben minder kinderen en kleinere huishoudens dan de twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen. Het aantal alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen is 225 en het aantal kinderen uit deze gezinnen is 382. Hiermee komt men op een gemiddelde van 1,7 kinderen per alleenstaande ouder met zorgbehoe-

vende kinderen. Indien men de ouders en de kinderen bij elkaar optelt komt men op een totaal van 607 personen. Per huishouden komt men op een gemiddelde van 2,7 personen (607/225).

Het totale aantal gehuwde/samenwonende gezinshoofden met zorgbehoevende kinderen is 763 en het totale aantal kinderen 1.412. Hiermee komt men op een gemiddelde van 1,9 kinderen per hoofd. Per huishouden is het gemiddelde aantal personen 3,9 (2.938/763).

Tabel 3. Eén- en tweouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Bonaire

	Aantal huish.	Aantal kinderen	Gemiddeld aantal kinderen	Aantal personen in huishouden	Gemiddeld aantal personen
Eenouder huishoudens	225	382	1,7	607	2,7
Twee-ouder huishoudens	763	1.412	1,9	2.938	3,9

De meeste alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen hebben maar één kind; 50,7 procent. Van de twee oudergezinnen heeft 41 procent één kind. Daarentegen is het percentage twee oudergezinnen met twee of meer kinderen telkens hoger dan dat van de één oudergezinnen met twee of meer kinderen.

Tabel 4. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Bonaire

aantal kinderen	Eenouder gezinnen		Tweeouder gezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
1	114	50,7	314	41,2
2	77	34,2	306	40,1
3	25	11,1	103	13,5
4	6	2,7	24	3,1
5/6	3	1,3	16	2,1
Totaal	225	100,0	763	100,0

1.4 Leeftijd van de kinderen

Kinderen uit éénoudergezinnen zijn iets ouder dan die uit twee-oudergezinnen. Twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen hebben iets vaker dan de éénoudergezinnen jongere kinderen van 0 tot en met 9 jaar: 53,3 versus 49,7 procent. Vanaf de categorie 10-14 is het andersom. Het aandeel kinderen van alleenstaande ouders is dan consequent groter dan het aandeel kinderen binnen de twee oudergezinnen. Bij berekening van de gemiddelde leeftijd blijkt bovendien duidelijk dat de kinderen uit beide type huishoudens in leeftijd gemiddeld een half jaar verschillen (9,7 versus 9,1).

Tabel 5. Leeftijd van kinderen in één en twee oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen, Bonaire

Leeftijd kinderen	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
0-4	60	15,7	267	18,9
5-9	120	31,4	486	34,4
10-14	134	35,1	472	33,4
15-19	64	16,8	185	13,2
20-29	4	1,0	2	0,1
Totaal	382	100,0	1.412	100,0
Gemiddelde leeftijd	9,7		9,1	

1.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd

Geboorteplaats

Ruim de helft van de hoofden van éénoudergezinnen hebben Bonaire als geboorteplaats, tegenover 43 procent van de twee-oudergezins hoofden. Voor beide typen huishoudens is het aandeel hoofden geboren in Curaçao 23 procent. Voor wat betreft de herkomst Dominicaanse Republiek overtreft het aandeel hoofden van éénoudergezinnen dat van twee-oudergezinnen met circa 4 procentpunten (8,9% versus 5,2%). Relatief meer hoofden van twee-oudergezinnen zijn in Zuid Amerika en Nederland geboren.

Geboorteplaats	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Bonaire	113	50,4	328	43,3
Curaçao	51	22,8	176	23,2
Aruba	10	4,5	28	3,7
Dom Republiek	20	8,9	39	5,2
Zuid Amerika	18	8,0	88	11,6
Nederland	7	3,1	56	7,4
Overig	5	2,2	42	5,6
Totaal	224	100,0	757	100,0

Nationaliteit

Uiteraard is Nederlands de meest voorkomende nationaliteit; 89 procent van de alleenstaande ouders en 83 procent van de hoofden van tweeouderhuishoudens hebben deze. Het percentage hoofden van twee-oudergezinnen met een nationaliteit van een Zuid-Amerikaans land is hoger dan dat van hoofden van éénoudergezinnen met een nationaliteit uit dezelfde regio (9,0 versus 4,9 procent).

Het percentage éénoudergezinshoofden met een nationaliteit van een land uit de Caribische regio verschilt niet veel van dat van de hoofden van twee oudergezinnen met een nationaliteit uit dezelfde regio (4,5 versus 4,1 procent).

Nationaliteit	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nederlands	199	89,3	630	83,0
Car. Gebied	10	4,5	31	4,1
Zuid Amerikaans	11	4,9	68	9,0
Noord/Centraal Amerikaans	3	1,3	8	1,1
Overig Europees	-	-	10	1,3
Overig	-	-	12	1,5
Totaal	223	100,0	759	100

1.6 Meest gesproken taal binnen de huishoudens

In 78 procent van de huishoudens van alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen wordt voornamelijk Papiamentu gesproken. Bij de twee-oudergezinnen is dit 69 procent. Dit is een verschil van 8,5 procentpunten. Dit verschil heeft te maken een hoger percentage Spaans sprekende twee-oudergezinnen; 14,6 procent. Bij de éénoudergezinnen is dat 8,5 procent.

Meest gesproken taal	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Papiamentu	174	77,7	527	69,2
Engels	4	1,8	22	2,9
Nederlands	26	11,6	84	11,0
Spaans	19	8,5	112	14,6
Chinees	-	-	12	1,6
Anders	1	0,4	5	0,7
Totaal	224	100,0	762	100,0

1.7 Gevolgde opleiding

Hoofden van twee-oudergezinnen zijn iets hoger geschoold dan die van éénoudergezinnen. Van beide gezinstypen heeft het merendeel van de hoofden een Lbo/Mavo-opleiding of minder gevolgd; ruim 63 procent. Bij de éénoudergezinnen is dat 7,8+55,5 en bij de twee-oudergezinnen 8,5+54,9 procent. Daarentegen heeft circa 37 procent van de hoofden van beide huishoudtypen een opleiding Havo/Vwo/Mbo of hoger gevolgd. Binnen deze brede categorie hebben hoofden van twee-oudergezinnen wat vaker een Hbo/Wo+ opleiding gevolgd, en hoofden van éénoudergezinnen wat vaker een opleiding op hoger middelbaar niveau (Havo/Vwo/Mbo).

Opleiding	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	abs.	%	abs.	%
Geen/Lager onderwijs	17	7,8	63	8,5
Lbo/Mavo	121	55,5	408	54,9
Havo/Vwo/Mbo	51	23,4	142	19,1
Hbo/ Wo+	29	13,3	130	17,5
Totaal	218	100,0	743	100,0

1.8 Arbeidsmarktpositie

Algemeen

Gehuwde/samenwonende hoofden met zorgbehoevende kinderen verkeren in een wat betere arbeidsmarktpositie dan de alleenstaande hoofden met kinderen.

De werkenden en werkzoekenden samen vormen de beroepsbevolking. De participatiegraad (de beroepsbevolking in de totale bevolking¹) is bij de alleenstaande ouders bijna 4 procentpunten lager dan bij de hoofden van twee-oudergezinnen; 92 versus 95,5 procent. Er zijn relatief minder werkenden onder de alleenstaande ouders dan onder de hoofden van twee-oudergezinnen.

De economisch niet actieven zijn degenen die niet werken en ook geen werk zoeken. Van de hoofden van éénoudergezinnen is 8 procent economisch niet actief, terwijl dat bij de hoofden van twee-oudergezinnen circa 5 procent is.

Het werkloosheidspercentage (aantal werkzoekenden als percentage van de beroepsbevolking is) vrijwel gelijk voor beide doelgroepen.

¹ Met de totale bevolking wordt hier bedoeld het totale aantal hoofden van huishoudens in respectievelijk de groepen alleenstaande ouders en twee-oudergezinnen.

Arbeidsmarktpositie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	abs.	%	abs.	%
1. Werkenden	198	88,0	697	91,3
2. Werkzoekenden	9	4,0	32	4,2
3. Beroepsbevolking (1+2)	207	92,0	729	95,5
4. Economisch niet actief	18	8,0	34	4,5
5. Totaal	225	100,0	763	100,0
Werkloosheidspercentage (2/3)		4,3		4,4

Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau

De cijfers duiden op een samenhang tussen de arbeidsmarktpositie en het opleidingsniveau. Het percentage werkende hoofden van beide typen huishoudens is bij een hoger opleidingsniveau (Havo+) groter dan wanneer het niveau lager (Lbo/Mavo en minder) is; 7,6 procentpunten meer bij de éénoudergezinnen en circa 5 procentpunten meer bij de twee-oudergezinnen. Omgekeerd is het aandeel werkzoekende en niet actieve hoofden kleiner bij een hoger opleidingsniveau.

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	138	100,0	119	86,2	6	4,3	13	9,4
Havo/Vwo/ Mbo +	80	100,0	75	93,8	2	2,5	3	3,8
Totaal	218	100,0	194	89,0	8	3,7	16	7,3

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	471	100,0	423	89,8	24	5,1	24	5,1
Havo/Vwo/ Mbo +	272	100,0	257	94,5	5	1,8	10	3,7
Totaal	743	100,0	680	91,5	29	3,9	34	4,6

Aantal werkenden per huishouden

Er is gekeken naar het aantal werkenden in beide soorten huishoudens. Het percentage huishoudens waar geen werkenden in voorkomen is bij alleenstaande ouders aanzienlijk groter dan bij twee-oudergezinnen: 12,0 versus 3,4 procent. Ervan uitgaande dat gewerkt wordt voor een inkomen, betekent dit dat 96,6 procent van de huishoudens met twee ouders tenminste één salaris ontvangt en dat 88 procent van de huishoudens bestaande uit één ouder met zorgbehoevende kinderen een inkomen uit werk ontvangen. Twaalf procent van de eenoudergezinnen hebben geen inkomen uit werk, terwijl datzelfde percentage bij de twee-oudergezinnen veel lager is: 3.

Comment [FV1]: Dat is niet zo natuurlijk, ze kunnen andere inkomensbronnen hebben

Werkenden	Eénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
0	27	12,0	26	3,4
1	198	88,0	216	28,3
2	-	-	521	68,3
Totaal	225	100,0	763	100,0

1.9 Inkomen van het hoofd van het huishouden

Hoofden van twee-ouderhuishoudens verdienen beter dan die van éénouderhuishoudens. Het gemiddelde inkomen van hoofden van twee-ouder-gezinnen is zo'n 40 procent hoger dan dat van hoofden van éénoudergezinnen.

Uit de tabel blijkt dat ruim 46 procent van de alleenstaande hoofden met kinderen een inkomen heeft van 1.500 gulden of minder. Bij de hoofden van twee oudergezinnen is dit ruim 29 procent. Aan de andere kant blijkt uit tabel 14 dat vanaf de inkomenscategorie 1501-2000 het percentage voor de hoofden van twee oudergezinnen bijna consequent hoger uitvalt.

Tabel 14. Inkomen van het hoofd van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire

Inkomen	Eénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
0 - 500	17	7,7	56	7,4
501 - 1000	35	15,8	45	6,0
1001 - 1500	50	22,5	120	16,0
1501 - 2000	24	10,8	142	18,9
2001 - 2500	28	12,6	88	11,7
2500 - 3000	20	9,0	86	11,4
3000+	48	21,6	215	28,6
Totaal	222	100,0	752	100,0
Gemiddelde inkomen hoofd	2.025		2.857	

1.10 Huishoudinkomen

Twee-oudergezinnen hebben een tweemaal zo hoog huishoudinkomen dan éénoudergezinnen. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het hoge percentage twee-verdieners binnen de twee-oudergezinnen.

Circa 55 procent van de twee-ouderhuishoudens heeft een inkomen van 3.000 gulden of meer. Voor de éénouderhuishoudens is dit percentage veel geringer: 22.

Tot en met de inkomenscategorie 2.001-2.500 is het percentage huishoudens van alleenstaande ouders telkens hoger dan dat van de huishoudens van twee-oudergezinnen. Het percentage alleenstaande ouders waarvan het huishouden een inkomen heeft van 1.500 gulden of minder is bijna vier keer zo groot dan dat van huishoudens van twee-oudergezinnen; 46 versus 12 procent.

Tabel 15. Huishoudinkomen van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Bonaire

Inkomen	Eénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
0 - 500	17	7,7	18	2,4
501 - 1000	35	15,8	24	3,2
1001 - 1500	50	22,5	51	6,8
1501 - 2000	24	10,8	71	9,5
2001 - 2500	28	12,6	87	11,7
2500 - 3000	20	9,0	86	11,5
3000+	48	21,6	408	54,8
Totaal	222	100,0	745	100,0
Gemiddelde huishoudinkomen	2,025		4,072	

Hoofdstuk 2.

Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire

2.1 Rookgewoonte

Ten aanzien van het rookgedrag blijkt dat ruim 83 procent van de hoofden van één-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen nooit heeft gerookt of gestopt is met roken versus 72 procent bij de hoofden van twee-oudergezinnen. Het percentage niet rokers wordt opgetrokken door de grote hoeveelheid niet rokende alleenstaande moeders. De rokers zijn met name te vinden onder de mannen. Indien de categorieën gelegenhedrooker tot en met dagelijkse roker bij elkaar worden opgeteld komt men voor de alleenstaande ouders als hoofd van het huishouden uit op 16,7 procent en voor de gehuwde/samenwonende hoofden op 28,4 procent, een verschil van 12 procentpunten.

Rookgedrag	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nooit gerookt	167	75,2	426	56,3
Gestopt met roken	18	8,1	115	15,2
Gelegenhedrooker	17	7,7	78	10,3
Minstens 1x per week - vrijwel dagelijks	20	9,0	137	18,2
Totaal	222	100,0	756	100,0

2.2 Gezondheidsperceptie

De hoofden van twee-oudergezinnen, vindt in hogere mate – ruim 90 procent - hun gezondheid goed tot heel goed, terwijl van de hoofden van éénoudergezinnen 84 procent hun gezondheid goed tot heel goed vindt.

Gezondheidsperceptie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Goed/Heel goed	188	83,9	690	90,4
Redelijk	32	14,3	70	9,2
Slecht/Heel slecht	4	1,8	3	0,4
Totaal	224	100,0	763	100,0

2.3 Soort verzekering

De meeste hoofden van huishoudens zijn verzekerd bij de Sociale Verzekeringsbank (voor beide groepen ongeveer de helft). Het aandeel hoofden verzekerd middels een PP-kaart is voor beide typen huishoudens vrijwel gelijk (4%). Hoofden van éénoudergezinnen zijn vaker verzekerd bij de BZV dan hoofden van twee-oudergezinnen; respectievelijk 31 en 24 procent.

Daarentegen hebben hoofden van twee-oudergezinnen vaker dan hoofden van één-oudergezinnen een bedrijfs- of privé-verzekering; 16 versus 10 procent. Het percentage niet verzekerden is afgerond voor beide groepen 2 procent.

Tabel 18. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort verzekering, Bonaire

Verzekering	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
PP-kaart	10	4,4	29	3,8
SVB	113	50,2	372	48,8
Bureau Ziektekostenverzekering/ZOG	70	31,1	184	24,1
Bedrijfs-/ Privé-verzekering	22	9,8	25	15,9
Ander soort/meervoudige verzekering	6	2,7	38	5,0
Niet verzekerd	4	1,8	18	2,4
Totaal	225	100,0	763	100,0

Hoofdstuk 3.

Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Bonaire

3.1 Eigendomsrecht t.a.v. de woning

Twee-oudergezinnen wonen vaker in een eigendoms woning dan éénoudergezinnen. Een woning kan of eigendom zijn van degene die het bewoont, of een huurwoning van iemand die het aan de bewoner verhuurt. Een eigen woning kan gebouwd zijn op eigen grond, erfpachtgrond of huurgrond. Een huurwoning kan het bezit zijn van een stichting of particuliere eigenaar.

Indien men de categorieën woning op eigen grond, erfpachtgrond en huurgrond samen neemt, blijkt 55 procent van de twee-oudergezinnen een eigen woning te hebben, ten opzichte van 40 procent van de éénoudergezinnen.

Daarentegen is het aandeel alleenstaande hoofden met zorgbehoevende kinderen dat in een huurwoning (van een stichting of particuliere eigenaar) woont groter dan het aandeel hoofden van twee ouderlijke gezinnen; 56 versus 43 procent. Met name als het gaat om huurwoning van een stichting is het verschil tussen de hoofden van één en twee oudergezinnen aanzienlijk groot, namelijk 13 procentpunten.

Eigendomsrecht woning	Eenoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Woning op eigen grond	17	7,6	92	12,2
Woning erfpachtgrond	65	29,1	301	39,8
Woning op huurgrond	8	3,6	22	2,9
Huurwoning van een stichting	62	27,8	113	14,9
Particuliere huurwoning, gemeubileerd	14	6,3	30	4,0
Particuliere huurwoning, ongemeubileerd	49	22,0	182	24,0
Anders	8	3,6	17	2,2
Totaal	223	100,0	757	100,0

3.2 Kwaliteit van de woning

Wat de kwaliteit van de woning betreft is er vrijwel geen verschil tussen de twee typen huishoudens. Voor beide doelgroepen is het aandeel geschikte woningen circa 97 procent en het aandeel slechte of zeer slechte woningen respectievelijk 3,2 en 3,5 procent.

Kwaliteit woning	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
geschikt	215	96,8	736	96,5
slecht/zeer slecht	7	3,2	27	3,5
Totaal	222	100,0	763	100,0

3.3 Aantal slaap- en woonkamers in de woning

Het aandeel éénouderhuishoudens dat een woning bezet met twee of minder slaapkamers is 11 procentpunten meer dan het aandeel huishoudens van gehuwde hoofden; 46 versus 35 procent. Daarentegen heeft ruim 65 procent van de twee-ouderhuishoudens een woning met drie of meer slaapkamers, versus 54 procent van de éénouderhuishoudens.

Wat het aantal woonkamers betreft geldt dat de meeste woningen één woonkamer hebben. Een beperkt aantal woningen hebben geen woonkamer. Het percentage twee-ouderhuishoudens met een woning die twee of drie woonkamers heeft, is ruim twee keer dat van éénouderhuishoudens; 4,8 versus 2,2. Hieruit volgt dat woningen van de twee-oudergezinnen doorgaans meer ruimte hebben dan die van éénoudergezinnen.

Tabel 21. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal slaap- en woonkamers in de woning, Bonaire

slaapkamers	Eén-oudergezinnen		Twee-oudergezinnen		woonkamers	Eén-oudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	abs.	%	abs.	%		abs.	%	abs.	%
Geen	-	-	-	-	Geen	5	2,2	5	0,7
1	21	9,4	27	3,5	1	213	95,6	721	94,5
2	82	36,6	237	31,1	2 of 3	5	2,2	37	4,8
3	106	47,3	436	57,1					
4+	15	6,7	63	8,3					
Totaal	224	100,0	763	100,0	Totaal	223	100,0	763	100,0

3.4 Oppervlakte van de woning

Uit tabel 22 blijkt dat meer dan 50 procent van de éénouderhuishoudens een woning heeft waarvan de oppervlakte 89 m² of minder is. Bij de hoofden van twee-oudergezinnen is dit circa 36 procent. Aan de andere kant blijkt uit de tabel dat vanaf de categorie 90-119 m² het percentage voor de hoofden van twee-oudergezinnen consequent hoger uitvalt, hetgeen erop duidt dat laatst genoemde doelgroep in ruimere woningen behuisd is dan de huishoudens van alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen.

Tabel 22. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar oppervlakte van de woning, Bonaire

oppervlakte	Eén oudergezinnen		Twee oudergezinnen	
	abs.	%	abs.	%
< 60 m ²	37	16,8	75	9,9
60- 89 m ²	79	35,9	196	25,9
90-119 m ²	49	22,3	178	23,5
120-149 m ²	32	14,5	119	15,7
150-179 m ²	12	5,5	81	10,7
180-209 m ²	6	2,7	52	6,9
210 m ² of meer	5	2,3	56	7,4
Totaal	220	100,0	757	100,0

Hoofdstuk 4.

Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao

4.1 Geslacht van het hoofd van huishouden

Er zijn in totaal 3.147 hoofden van éénoudergezinnen en 7.705 hoofden van twee-oudergezinnen (gehuwd/samenwonend) met zorgbehoevende kinderen. Het zijn voornamelijk vrouwen die aan het hoofd staan van de éénouderhuishoudens, 93,8 procent. Bij de twee-ouderhuishoudens is het net andersom; 93,4 procent is man.

	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Man	194	6,2	7.197	93,4
vrouw	2.953	93,8	508	6,6
totaal	3.147	100,0	7.705	100,0

4.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden

Hoofden van één-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen zijn gemiddeld iets jonger dan gehuwde gezinshoofden met zorgbehoevende kinderen. Zowel de alleenstaande als gehuwde hoofden met zorgbehoevende kinderen zitten voornamelijk in de leeftijdscategorie 35-39, 40-44 en 45-49. 85 Procent van de alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen is jonger dan 50 jaar. Voor de gehuwde ouders is dit 79 procent. In de leeftijdscategorie 50-59 is het percentage alleenstaande ouders 13,5 en dat van het gehuwde hoofd 17,9. Het percentage getrouwde/samenwonende ouders in de leeftijd 60 en hoger is iets hoger dan dat van de alleenstaande ouders; 3,1 versus 1,1 procent. De gemiddelde leeftijd van de hoofden van éénoudergezinnen is 41,6 en van de hoofden van twee-oudergezinnen is 43,2.

Leeftijd	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	Absoluut	%	absoluut	%
20 – 24	28	0,9	20	0,3
25 – 29	135	4,3	242	3,1
30 – 34	394	12,5	788	10,2
35 – 39	746	23,7	1.621	21,0
40 – 44	761	24,2	1.901	24,7
45 – 49	622	19,8	1.512	19,6
50 – 54	318	10,1	972	12,6
55 – 59	108	3,4	405	5,3
60 – 84	35	1,1	244	3,2
Totaal	3.147	100,0	7.705	100,0
Gemiddelde leeftijd	41,6		43,2	

4.3 Kindertal en huishoudgrootte

De éénoudergezinnen hebben minder kinderen en kleinere huishoudens. Het totale aantal alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen is 3.147 en het totale aantal kinderen uit deze gezinnen is 5.164. Hiermee komt men op een gemiddelde van 1,6 kinderen per alleenstaande ouder met zorgbehoevende kinderen. Indien men de ouders en de kinderen bij elkaar optelt komt men op een totaal van 8.311 personen. Per huishouden komt men op een gemiddelde van 2.6 personen (8.311/3.147).

Het totale aantal getrouwde/samenwonende gezinshoofden met zorgbehoevende kinderen is 7.705 en het totale aantal kinderen 14.132. Hiermee komt men op een gemiddelde van 1,8 kinderen per huishouden. Het gemiddelde aantal personen per huishouden is 3,8 (29.542/7.705).

Tabel 25. Eén- en twee-ouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Curaçao

	Aantal huishoudens	Aantal kinderen	Gemiddeld aantal kinderen	Aantal personen in huishouden	Gemiddeld aantal personen per huishouden
Eenouder huishouden	3.147	5.164	1,6	8.311	2,6
Twee-ouder huishouden	7.705	14.132	1,8	29.542	3,8

De meeste alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen hebben maar één kind; 54 procent. Van de twee oudergezinnen heeft 38 procent één kind. Daarentegen is het percentage twee-oudergezinnen met twee of drie kinderen circa 59 procent, terwijl ruim 42 procent van de één oudergezinnen twee of drie kinderen heeft.

Tabel 26. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Curaçao

Aantal kinderen	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
1	1.700	54,0	2.943	38,2
2	1.027	32,6	3.410	44,2
3	311	9,9	1.106	14,4
4-7	109	3,5	246	3,2
Totaal	3.147	100,0	7.705	100,0

4.4 Leeftijd van de kinderen

Twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen hebben iets jongere kinderen dan de één oudergezinnen. Wanneer men naar de leeftijd van de kinderen kijkt dan valt het op dat het aandeel kinderen in de twee-oudergezinnen in de leeftijdscategorie 0 tot en met 14 jaar groter is dan het aandeel bij de éénoudergezinnen; 76 versus 69 procent. Voor de oudere leeftijdsgroepen is het net andersom. Het aandeel kinderen van alleenstaande ouders is dan consequent groter dan het aandeel kinderen binnen twee-oudergezinnen.

Wat gemiddelde leeftijd betreft verschillen kinderen uit beide type huishoudens één jaar (11,4 versus 10,3).

Leeftijd kind	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
0-4	508	9,8	2.189	15,5
5-9	1.391	27,0	4.228	29,9
10-14	1.662	32,2	4.351	30,8
15-19	1.401	27,1	2.941	20,8
20-30	202	3,9	423	3,0
Totaal	5.164	100,0	14.132	100,0
Gemiddelde leeftijd	11,4		10,3	

4.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd

Geboorteplaats

Van beide type huishoudens heeft het merendeel van de hoofden Curaçao als geboorteplaats; tussen 80 en 84 procent. Voor wat betreft de herkomst Dominicaanse Republiek overtreft het aandeel hoofden van éénoudergezinnen dat van twee-oudergezinnen met 4 procentpunten (5,2% versus 1,2%). Indien men het Caribische Gebied (exclusief Antillen en Aruba) samenneemt dan krijgt men een verschil van 5,2 procentpunten (7,2% versus 2,0%).

Geboorteplaats	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Curaçao	2.620	83,5	6.148	80,0
Overig Antillen	54	1,7	127	1,7
Aruba	63	2,0	123	1,6
Dom Republiek	162	5,2	95	1,2
Overig Caribische Gebied	64	2,0	55	0,7
Zuid Amerika	112	3,6	282	3,7
Nederland	42	1,3	555	7,2
Overig	22	0,7	296	3,9
Totaal	3.139	100,0	7.681	100,0

Geboorteplaats	Totaal		Hoofd één-oudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Curaçao	8.768	100,0	2.620	29,9	6.148	70,1
Overig Antillen	181	100,0	54	29,8	127	70,2
Aruba	186	100,0	63	33,9	123	66,1
Dom. Republiek	257	100,0	162	63,0	95	37,0
Overig Car. Gebied	119	100,0	64	53,8	55	46,2
Zuid Amerika	394	100,0	112	28,4	282	71,6
Noord-/Midden Amerika	31	100,0	3	9,7	28	90,3
Nederland	597	100,0	42	7,0	555	93,0
Overig Europa	128	100,0	12	9,4	116	90,6
Overig	146	100,0	7	4,8	152	95,2
Totaal	10.807	100,0	3.139	29,1	7.681	70,9

Bij horizontale persentering ziet men dat bij geboorteplaats Noord-/Midden Amerika, Nederland en overig Europa het aandeel hoofden van twee-oudergezinnen ver boven het gemiddelde van 71 procent uitkomt (meer dan 90 procent) en voor Antillen, Aruba en Zuid

Amerika tussen 66 en 72 procent ligt. Bij geboorteplaats Dominicaanse Republiek en overig Caribische Gebied blijkt het omgekeerde het geval te zijn; het aandeel hoofden van éénoudergezinnen is hier oververtegenwoordigd (respectievelijk 63 en 53,8 procent).

Nationaliteit

Nederlands is de meest voorkomende nationaliteit: 95 procent van de hoofden van éénoudergezinnen en circa 96 procent van de hoofden van twee-oudergezinnen bezit deze. Het percentage hoofden van éénoudergezinnen met nationaliteit van een land uit de Caribische regio is hoger dan dat van hoofden van twee-oudergezinnen (2,9 versus 0,8 procent).

Tabel 30. Hoofden van één- en twee-ouderhuishoudens naar nationaliteit, Curaçao

Nationaliteit	Hoofd één- oudergezinnen		Hoofd twee- oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nederlands	2.980	95,1	7.347	95,8
Caribische Gebied	90	2,9	63	0,8
Zuid Amerikaans	53	1,7	125	1,7
Overig	8	0,3	136	1,7
Totaal	3.131	100,0	7.671	100,0

Horizontale persentering voor nationaliteit geeft een soortgelijk resultaat als hierboven bij geboorteplaats. Bij nationaliteiten van Noord-/Midden Amerika en overig Europa is het aandeel hoofden van twee-oudergezinnen wederom ver boven het gemiddelde van 71 procent (respectievelijk 92,6 en 91,5 procent). Voor nationaliteit Nederlands en Zuid Amerikaans is het aandeel hoofden van twee-oudergezinnen gelijk of bijna gelijk aan het gemiddelde van 71 procent. Bij nationaliteiten uit het Caribische gebied is echter het aandeel hoofden van éénoudergezinnen bijna 60 procent: ver boven het gemiddelde.

Tabel 31. Hoofden van één- en twee-ouderhuishoudens naar nationaliteit, Curaçao

Nationaliteit	Totaal		Hoofd één-oudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Nederlands	10.327	100,0	2.980	28,9	7.347	71,1
Caribische Gebied	153	100,0	90	58,8	63	41,2
Zuid Amerikaans	178	100,0	53	29,8	125	70,2
Noord-/Midden Amerikaans	27	100,0	2	7,4	25	92,6
Overig Europees	59	100,0	5	8,5	54	91,5
Overig	58	100,0	1	1,7	57	98,3
Totaal	10.802	100,0	3.131	29,0	7.671	71,0

Uit het bovenstaande kan worden afgeleid dat alleenstaande hoofden van huishouden met kind relatief vaak personen afkomstig uit het Caribische Gebied betreft en veel minder vaak personen met een Europese of Noord- en Midden Amerikaanse nationaliteit. Hoofden met een Zuid Amerikaanse of Nederlandse nationaliteit nemen een middenpositie in.

4.6 Meest gesproken taal binnen het huishouden

In 88 procent van de huishoudens van alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen wordt voornamelijk Papiamentu gesproken. Van de twee-oudergezinnen is dit ruim driekwart (77,6%). Dit is een verschil van ruim tien procentpunten. Dit verschil kan

worden verklaard door het percentageverschil tussen de twee huishoudtypen voor wat betreft het Nederlands als meest gesproken taal. Het aandeel twee-oudergezinnen waar Nederlands het meest wordt gesproken is meer dan twee keer dat van de één-oudergezinnen met Nederlands als meest gesproken taal (14,0 versus 6,4 %).

Meest gesproken taal	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	Absoluut	%	absoluut	%
Papiamentu	2.758	88,0	5.958	77,6
Engels	56	1,8	223	2,9
Nederlands	203	6,4	1.075	14,0
Spaans	106	3,4	302	3,9
Anders	11	0,4	119	1,6
Totaal	3.134	100,0	7.677	100,0

4.7 Gevolgde opleiding

Hoofden van twee-oudergezinnen zijn iets hoger geschoold zijn dan die van éénoudergezinnen. Van beide gezinstypen heeft het merendeel van de hoofden een Lbo/Mavo-opleiding of minder gevolgd. Bij de éénoudergezinnen is dat 69,2 (11,5+57,7) procent en bij de twee-oudergezinnen 55,6 (8,1+47,5) procent. Daarentegen heeft 30,8 procent van de hoofden van éénoudergezinnen en 44,4 procent van de hoofden van twee-oudergezinnen een opleiding Havo/Vwo/Mbo of hoger gevolgd.

Opleiding	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen/Lager onderwijs	354	11,5	618	8,1
Lbo/Mavo	1.768	57,7	3.600	47,5
Havo/Vwo/Mbo	610	19,9	1.801	23,7
Hbo/ Wo+	334	10,9	1.571	20,7
Totaal	3.066	100,0	7.590	100,0

4.8 Arbeidsmarktpositie

Algemeen

Hoofden van twee-oudergezinnen verkeren in een gunstiger positie op de arbeidsmarkt dan die van de éénoudergezinnen. Het aandeel van de beroepsbevolking (werkenden en werkzoekenden) in het totale aantal hoofden in de betreffende groep is bij de alleenstaande ouders bijna 7 procentpunten lager dan bij de twee-oudergezinnen, 85,2 versus 92 procent. Er zijn daarnaast relatief minder werkenden en meer werkzoekenden onder de alleenstaande ouders. Het werkloosheidspercentage (het aantal werkzoekenden als percentage van de beroepsbevolking) is meer dan twee keer zo groot bij de alleenstaande ouders als bij de hoofden van twee-oudergezinnen.

Circa 15 procent van de hoofden van éénoudergezinnen is economisch niet actief, terwijl dat bij de hoofden van twee-oudergezinnen 8 procent is.

Tabel 34. Arbeidsmarktpositie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Curaçao

Arbeidsmarktpositie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
1. Werkenden	2.272	72,2	6.668	86,5
2. Werkzoekenden	409	13,0	423	5,5
3. Beroepsbevolking (2/1)	2.681	85,2	7.091	92,0
4. Economisch niet actief	466	14,8	614	8,0
5. Totaal	3.147	100	7.705	100,0
6. Werkloosheidspercentage (2/3)		15,2		6,0

Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau

De cijfers in tabellen 35 en 36 duiden op een samenhang tussen de arbeidsmarktvariabelen en het opleidingsniveau. Het percentage werkende hoofden van beide typen huishoudens is bij een hoger opleidingsniveau (Havo en hoger) hoger dan wanneer het niveau laag (Lbo/Mavo en lager) is; 23,4 procentpunten meer bij de éénoudergezinnen en 11,6 procentpunten meer bij de twee-oudergezinnen. Omgekeerd is het aandeel werkzoekende en niet actieve hoofden kleiner bij een hoger opleidingsniveau.

De arbeidsmarktkansen zijn voor hoofden van twee-oudergezinnen gunstiger dan voor hoofden van éénoudergezinnen. Het percentage werkenden is steeds hoger, en de percentages werkzoekenden en niet-actieven steeds lager voor de hoofden van twee-oudergezinnen, zowel bij hoger als bij lager opgeleiden.

Tabel 35. Arbeidsmarktpositie hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Curaçao

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	2.122	100,0	1.393	65,6	362	17,1	367	17,3
Havo/Vwo/ Mbo +	944	100,0	840	89,0	38	4,0	66	7,0
Totaal	3.066	100,0	2.233	72,8	400	13,0	433	14,1

Tabel 36. Arbeidsmarktpositie hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar opleidingsniveau, Curaçao

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	4.218	100,0	3.446	81,7	329	7,8	443	10,5
Havo/Vwo/ Mbo +	3.372	100,0	3.146	93,3	83	2,5	143	4,2
Totaal	7.590	100,0	6.592	86,9	412	5,4	586	7,7

Arbeidsmarktpositie en leeftijd

De hoofden van twee-oudergezinnen hebben bij alle leeftijdsgroepen hogere percentages voor wat betreft de arbeidsactiviteit, het werkend of werkzoekend zijn. Vanaf de leeftijd van 50 jaar begint de arbeidsactiviteit voor beide groepen zichtbaar te dalen. Met het vorderen van de leeftijd vertoont het aandeel werkzoekende hoofden van twee-oudergezinnen een daling, terwijl bij de leeftijd van 50 jaar het percentage werkzoekende hoofden van éénoudergezinnen toeneemt. De afname van de arbeidsparticipatie is bij de hoofden van twee-oudergezinnen met name te wijten aan een daling in het percentage werkenden en in mindere mate werkzoekenden, terwijl bij de hoofden van éénoudergezinnen een fikse daling in het aandeel werkenden en een toename van het percentage werkzoekenden in de leeftijdsgroep 50-54 de oorzaak is. Dit indiceert dat hun kansen op de arbeidsmarkt slechter zijn dan die van jongere hoofden. Aangezien het om

een gering aantal hoofden gaat, is enige voorzichtigheid geboden met betrekking tot de interpretatie.

In de leeftijdsklassen van 50 en ouder is voor beide groepen hoofden het percentage dat economisch niet actief is hoger dan in voorgaande klassen.

Leeftijd	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
20 – 29	163	100	120	74	19	12	24	15
30 – 34	394	100	310	79	46	12	38	10
35 – 39	746	100	542	73	118	16	86	12
40 – 44	761	100	569	75	95	12	97	13
45 – 49	622	100	465	75	73	12	84	14
50 – 54	318	100	203	64	44	14	71	22
55 – 59	108	100	54	50	13	12	41	38
60 – 84	35	100	9	26	1	3	25	71
Totaal	3.147	100	2.272	72	409	13	466	15

Leeftijd	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
15 - 29	262	100	228	87	24	9	10	4
30 - 34	788	100	711	90	54	7	23	3
35 - 39	1.621	100	1.477	91	93	6	51	3
40 - 44	1.901	100	1.700	89	113	6	88	5
45 - 49	1.512	100	1.367	90	67	4	78	5
50 - 54	972	100	807	83	42	4	123	13
55 - 59	405	100	291	72	17	4	97	24
60 -84	244	100	87	36	13	5	144	59
Totaal	7.705	100	6.668	87	423	5	614	8

Aantal werkenden per huishoudens

Er is gekeken naar het aantal werkenden in beide soorten huishoudens. Het percentage huishoudens van alleenstaande ouders met nul werkenden is aanzienlijk groter dan dat van huishoudens met twee-oudergezinnen: 27,8 versus 6,4 procent. Ervan uitgaande dat gewerkt wordt voor een inkomen, betekent dit dat 93,6 procent van de huishoudens bestaande uit twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen inkomen uit minstens één salaris ontvangen en dat 72,2 procent van de huishoudens bestaande uit één ouder met zorgbehoevende kinderen het met één inkomen uit salaris moeten doen. Bijna 28 procent van de éénoudergezinnen heeft inkomen uit andere bronnen, tegen ruim 6 procent van de twee-oudergezinnen.

Aantal werkenden	Éénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
0	875	27,8	493	6,4
1	2.272	72,2	2.889	37,5
2			4.323	56,1
Totaal	3.147	100,0	7.705	100,0

4.9 Inkomen

Het gemiddelde inkomen van hoofden van twee-oudergezinnen is veel hoger dan dat van hoofden van éénoudergezinnen. Dat komt omdat eerstgenoemden veel vaker een hoger inkomen en laatstgenoemden veel vaker een lager inkomen hebben.

Uit tabel 40 blijkt dat ruim 40 procent van de alleenstaande ouders een inkomen heeft van 1.000 gulden of minder. Bij de hoofden van twee-oudergezinnen is dat circa 16 procent. Aan de andere kant blijkt uit de tabel dat voor de hogere inkomens het percentage voor de hoofden van twee-oudergezinnen consequent hoger uitvalt.

Inkomen	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
geen inkomen	113	3,6	368	4,9
1 - 500	627	20,1	294	3,9
501 – 1000	520	16,7	529	7,0
1001 – 1500	350	11,2	824	11,0
1501 – 2000	302	9,7	853	11,3
2001 – 2500	223	7,2	644	8,6
2500 – 3000	238	7,6	688	9,1
3000+	743	23,8	3.322	44,2
Totaal	3.116	100,0	7.522	100,0
Gemiddelde inkomen hoofd	2.048		3.844	

4.10 Huishoudinkomen

Het huishoudinkomen van twee-oudergezinnen is gemiddeld 2,5 maal zo hoog als dat van éénoudergezinnen. Naast het hogere inkomen van het hoofd, zoals dat uit de vorige paragraaf blijkt, is het verschil vooral toe te wijzen aan het feit dat er in twee-oudergezinnen meer werkenden voorkomen.

Het gemiddelde huishoudinkomen van huishoudens met één ouder is 2.048 gulden en dat van huishoudens met twee ouders 5.268 gulden. Nog geen kwart van de éénoudergezinnen heeft een huishoudinkomen van 3.000 gulden of meer, terwijl dat voor bijna tweederde van de twee-oudergezinnen geldt. Bijna de helft van de éénoudergezinnen heeft een inkomen beneden de 1.500 gulden, terwijl dat voor net 12 procent van de twee-oudergezinnen geldt.

Inkomen	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
geen inkomen	102	3,3	72	1,0
1 - 500	588	19,1	142	1,9
501 – 1000	529	17,2	313	4,3
1001 – 1500	354	11,5	463	6,3
1501 – 2000	301	9,8	586	8,0
2001 – 2500	223	7,2	526	7,2
2500 – 3000	241	7,8	513	7,0
3000+	746	24,2	4.740	64,4
Totaal	3.084	100,0	7.355	100,0
Gemiddelde huishoudinkomen	2.048		5.268	

Hoofdstuk 5.

Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao

5.1 Rookgewoonte

Ten aanzien van het rookgedrag blijkt dat ruim 83 procent van de hoofden van één oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen nooit heeft gerookt of gestopt is met roken versus 74,6 procent bij de hoofden van twee oudergezinnen. Het percentage niet rokers wordt opgetrokken door de grote hoeveelheid niet rokende alleenstaande moeders. De rokers zijn met name te vinden onder de mannen.

Indien de categorieën gelegenhedsmoker tot en met dagelijkse roker bij elkaar worden opgeteld komt men voor de alleenstaande ouders als hoofd van het huishouden uit op 17 procent en voor de gehuwde/samenwonende hoofden op 25 procent, een verschil van 8 procentpunten.

Tabel 42. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar rookgewoonte, Curaçao

Rookgewoonte	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nooit gerookt	2.393	76,8	4.545	59,4
Gestopt met roken	207	6,6	1.161	15,2
Gelegenhedsmoker	210	6,7	557	7,3
Minstens één keer per week (Vrijwel) dagelijks	21	0,7	73	1,0
	286	9,2	1.311	17,1
Totaal	3.117	100,0	7.647	100,0

5.2 Gezondheidsperceptie

Van de hoofden van twee-oudergezinnen vindt 90 procent zijn gezondheid goed tot heel goed, terwijl van de hoofden van éénoudergezinnen 83,7 procent hun gezondheid goed tot heel goed vindt. Het verschil komt vooral door het grotere aandeel hoofden van éénoudergezinnen die hun gezondheid redelijk vinden.

Tabel 43. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar gezondheidsperceptie, Curaçao

Gezondheidsperceptie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Goed/Heel goed	2.630	83,7	6.926	89,9
Redelijk	458	14,5	710	9,2
Slecht/Heel slecht	55	1,8	65	0,9
Totaal	3.143	100,0	7.701	100,0

5.3 Ziektes

Hoofden van twee-oudergezinnen hebben iets minder vaak last van een aantal veelvoorkomende ziekten.

Alleenstaande ouders hebben vooral vaker last van hoge bloeddruk (8,6 versus 5,7%), Astma en meervoudige ziekten komen bij hen ook vaker voor, maar in lagere prevalenties. Voor de overige ziekten ontlopen de percentages elkaar niet veel.

Tabel 44. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar veel voorkomende ziekten, Curaçao

Ziekten	Hoofd éénoudergezinnen n=3147		Hoofd twee-oudergezinnen n=7705	
	absoluut	%	absoluut	%
hoge bloeddruk	271	8,6	437	5,7
diabetes(suiker)	88	2,8	221	2,9
astma/CARA	88	2,8	115	1,5
meervoudige ziektes	80	2,5	140	1,8
overige ziektes	50	1,9	142	2,0
geen ziektes	2.570	81,7	6.650	86,3

5.4 Soort verzekering

De meeste hoofden van huishoudens zijn verzekerd bij de Sociale Verzekeringsbank. Op de tweede plaats komt BZV/ZOG. Dat geldt voor beide typen huishoudens. Daarnaast zijn hoofden van twee-oudergezinnen vaker verzekerd via een bedrijfs- of privéverzekering. Hoofden van éénoudergezinnen zijn daarentegen weer vaker verzekerd via een PP-kaart. De reeds eerder gebleken lagere huishoudinkomens en de vaker voorkomende status van werkzoekenden of economisch niet actieven van hoofden van éénoudergezinnen heeft hier veel mee te maken.

Het percentage niet verzekerden verschilt niet veel tussen beide groepen.

Tabel 45. Hoofd huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar soort verzekering, Curaçao

Verzekering	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Pro Paupre (PP) kaart	572	18,2	390	5,1
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	1.310	41,6	2.604	33,8
Bureau Ziektekostenverzekering/ZOG	570	18,2	1.631	21,1
Bedrijfsverzekering	190	6,0	924	12,0
Privé verzekering	277	8,8	1.334	17,3
Ander soort verzekering	61	1,9	328	4,3
Niet verzekerd	167	5,3	494	6,4
Totaal	3.147	100,0	7.705	100,0

Hoofdstuk 6.

Woonsituatie van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Curaçao

6.1 Eigendomsrecht van de woning

Twee-oudergezinnen wonen vaker dan éénoudergezinnen in een eigendoms woning. Indien men de categorieën woning op eigen grond, erfpachtgrond en huurgrond samenneemt, blijkt bijna driekwart (73,1%) van de twee-oudergezinnen in deze samengetrokken categorie te vallen, ten opzichte van 54,2 procent van de één oudergezinnen.

Daarentegen is het aandeel alleenstaande hoofden met zorgbehoevende kinderen dat in een huurwoning (van een stichting of particuliere eigenaar) woont groter dan het aandeel hoofden van twee ouderlijke gezinnen; 41,6 versus 23,8 procent. Met name als het gaat om huurwoning van een stichting is het percentage verschil tussen de hoofden van één en twee oudergezinnen aanzienlijk groot, namelijk circa 12 procentpunten.

Eigendomsrecht	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Woning op eigen grond	598	19,4	2.367	31,2
Woning erfpachtgrond	701	22,7	2.210	29,1
Woning op huurgrond	374	12,1	971	12,8
Huurwoning van een stichting	563	18,3	488	6,4
Particuliere huurwoning, gemeubileerd	117	3,8	190	2,5
Particuliere huurwoning, ongemeubileerd	600	19,5	1.131	14,9
Anders	231	4,3	235	3,1
Totaal	3.084	100,0	7.592	100,0

6.2 Kwaliteit van de woning

Wat de kwaliteit van de woning betreft is er enigszins een verschil tussen de twee typen huishoudens. Woningen van alleenstaande ouders worden in iets mindere mate gekenmerkt als geschikt; circa 96 procent. Voor de hoofden van twee-oudergezinnen is dat circa 98 procent. Het hebben van een slechte of zeer slechte woning komt dubbel zo vaak voor bij huishoudens van éénoudergezinnen dan bij twee-oudergezinnen; 4,5 versus 2,2 procent.

Kwaliteit	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geschikt	2.963	95,5	7.466	97,8
Slecht	110	3,5	148	1,9
Zeer slecht	29	0,9	23	0,3
Totaal	3.102	100,0	7.637	100,0

6.3 Aantal slaap- en woonkamers in de woning

Woningen van twee-oudergezinnen hebben doorgaans qua aantal slaap- en woonkamers meer ruimte dan die van alleenstaande ouders.

Het aandeel gezinnen van alleenstaande ouders dat in een woning behuïsd is met twee of minder (inclusief nul) slaapkamers is groter dan het aandeel gezinnen van gehuwde hoofden; 43 versus 28 procent.

Wat betreft het aantal woonkamers is sprake van een soortgelijke situatie als hierboven, in het voordeel van de twee-oudergezinnen. Het percentage woningen met één of nul woonkamers is voor de onderscheiden huishoudgroepen 96,5 versus 92,6.

Slaapkamers	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen	7	0,2	1	0,0
1	258	8,2	305	4,0
2	1.089	34,6	1.844	24,0
3	1.540	49,0	4.384	57,0
4+	249	7,9	1.154	15,0
Totaal	3.143	100,0	7.688	100,0

Woonkamers	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen	45	1,4	85	1,1
1	2.988	95,1	7.036	91,5
2	106	3,4	541	7,0
3+	2	0,1	25	0,4
Totaal	3.141	100,0	7.687	100,0

6.4 Oppervlakte van de woning

Twee-oudergezinnen wonen in ruimere woningen dan éénoudergezinnen.

Uit tabel 50 blijkt dat bijna de helft van de alleenstaande ouders een woning heeft waarvan de oppervlakte 89 m² of minder is. Bij de hoofden van twee-oudergezinnen is dit circa 26 procent. Aan de andere kant blijkt dat voor de grotere oppervlaktecategorieën het percentage voor de hoofden van twee oudergezinnen consequent hoger uitvalt.

Oppervlakte	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
< 60 m ²	566	18,2	631	8,3
60- 89 m ²	943	30,4	1.335	17,5
90-119 m ²	648	20,9	1.608	21,1
120-149 m ²	426	13,7	1.265	16,6
150-179 m ²	203	6,5	840	11,0
180-209 m ²	139	4,5	749	9,8
210-279 m ²	103	3,3	697	9,1
280 m ² of meer	75	2,4	502	6,6
Totaal	3.103	100,0	7.627	100,0

Hoofdstuk 7.

Demografische en sociaal-economische kenmerken van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Sint Maarten

7.1 Geslacht van het hoofd van huishouden

Er zijn in totaal 808 éénooudergezinnen en 763 twee-oudergezinnen (gehuwd/samenwonend) met zorgbehoevende kinderen. Ook in Sint Maarten zijn het voornamelijk vrouwen die aan het hoofd staan van de éénooudergezinnen, 90 procent. Bij de twee-oudergezinnen is 92,8 procent van de hoofden man.

Geslacht	Hoofd éénooudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
man	80	9,9	1.757	92,8
vrouw	728	90,1	137	7,2
totaal	808	100,0	1.894	100,0

7.2 Leeftijd van het hoofd van huishouden

Hoofden van éénooudergezinnen met zorgbehoevende kinderen zijn iets jonger dan hoofden van twee-oudergezinnen. Hoofden van beide huishoudtypen zitten voornamelijk in de leeftijdscategorieën 35-39 en 40-44 jaar. Circa 92 procent van de alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen is onder de 50 jaar. Voor de gehuwde ouders is dit 84,5 procent. De gemiddelde leeftijd van de hoofden van éénooudergezinnen is 39,0 en die van de hoofden van twee-oudergezinnen is 41,1.

Leeftijd	Hoofd éénooudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
15 – 24	20	2,5	13	0,7
25 – 29	64	7,9	103	5,4
30 – 34	156	19,3	293	15,5
35 – 39	200	24,7	444	23,4
40 – 44	176	21,8	431	22,8
45 – 49	125	15,5	317	16,7
50 – 54	46	5,7	199	10,5
55 – 59	15	1,9	61	3,2
60 – 89	6	0,7	33	1,7
Totaal	808	100,0	1.894	100,0
Gemiddelde leeftijd	39,0		41,1	

7.3 Kindertal en huishoudgrootte

De éénooudergezinnen hebben minder kinderen en kleinere huishoudens. Het totale aantal alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen is 808 en het totale aantal kinderen in deze gezinnen is 1.244. Hiermee komt men op een gemiddeld van 1,5 kinderen per

alleenstaande ouder met zorgbehoevende kinderen. Indien men de ouders en de kinderen bij elkaar optelt komt men op een totaal van 2.052 personen. Per huishouden betekent dit een gemiddelde van 2,5 personen (2.052/808).

Het totale aantal getrouwde/samenwonende gezinshoofden met zorgbehoevende kinderen is 1.894 en het totale aantal kinderen 3.299. Hiermee komt men op een gemiddelde van 1,7 kinderen per hoofd. Per huishouden is het gemiddelde aantal personen 3,7 (7.087/1.894).

Tabel 53. Eén- en twee-ouder huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen en personen in het huishouden, Sint Maarten

	Aantal huis-houdens	Aantal kinderen	Gemiddeld aantal kinderen	Aantal personen in huishouden	Gemiddeld aantal personen per huishouden
Eenouder huishouden	808	1.244	1,5	2.052	2,5
Twee-ouder huishouden	1.894	3.299	1,7	7.087	3,7

De meeste alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen (60%) hebben maar één kind. Van de twee-oudergezinnen heeft 47 procent één kind. Daarentegen is het percentage twee-oudergezinnen met twee of drie kinderen circa 50 procent, terwijl circa 37 procent van de éénoudergezinnen twee of drie kinderen heeft.

Tabel 54. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal kinderen, Sint Maarten

Aantal kinderen	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
1	487	60,2	886	46,8
2	234	29,0	695	36,7
3	63	7,8	246	13,0
4-6	24	3,0	67	3,5
Totaal	808	100,0	1.894	100,0

7.4 Leeftijd van de kinderen

Twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen hebben iets jongere kinderen dan de éénoudergezinnen. Wanneer men naar de leeftijd van de kinderen kijkt dan valt het op dat het aandeel heel jonge kinderen, in de leeftijdscategorie 0 tot en met 9 jaar, in de twee-oudergezinnen groter is dan bij de éénoudergezinnen; 54,5 versus 47,5 procent. Na 9 jaar komt hier een verandering in. Vanaf de leeftijdsgroep 10 en hoger is het aandeel kinderen van alleenstaande ouders steeds groter dan het aandeel kinderen binnen de twee-oudergezinnen. Kinderen uit beide type huishouden verschillen daardoor voor wat hun gemiddelde leeftijd betreft één jaar (9,8 versus 8,9).

Tabel 55. Leeftijd van kinderen in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten

Leeftijd	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
0-4	173	13,9	709	21,5
5-9	418	33,6	1.122	34,0
10-14	426	34,2	993	30,1
15-20	227	18,2	475	14,4
Totaal	1.244	100,0	3.299	100,0
Gemiddelde leeftijd	9,8		8,9	

7.5 Geboorteplaats en nationaliteit van het hoofd

Geboorteplaats

Van beide type huishoudens is het aandeel hoofden met Sint Maarten als geboorteplaats vrij laag; circa 17 procent van de éénoudergezinshoofden en 12 procent van de tweeoudergezinshoofden. De geboorteplaatsen die verder vaker voorkomen bij hoofden van éénoudergezinnen zijn, in volgorde van belangrijkheid, de Dominicaanse Republiek, Overige Caribische landen, Aruba, Curaçao en Dominica. Bij de twee-oudergezinnen zijn dat Haïti, Overige Caribische landen, Curaçao, Aruba, Dominicaanse Republiek en Dominica.

Geboorteplaats	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Sint Maarten	135	16,8	226	12,0
Curaçao	68	8,5	185	9,9
Aruba	92	11,5	179	9,5
Dom. Republiek	127	15,8	163	8,7
Haïti	63	7,8	254	13,5
Sint Kitts & Nevis	43	5,3	92	4,9
Dominica	71	8,8	140	7,5
Overig Car. Gebied	129	16,0	249	13,3
Zuid Amerika	26	3,2	125	6,7
Nederland	18	2,2	75	4,0
Overig	33	4,1	189	8,0
Totaal	805	100	1.877	100,0

Bij horizontale persentering ziet men dat bij geboorteplaats Zuid Amerika, Nederland, overig Europa en Haïti relatief vaker hoofden van twee-oudergezinnen zijn dan hoofden van éénoudergezinnen: het aandeel komt boven het gemiddelde van 70 procent uit (tussen 80 en 86%). Hetzelfde geldt ook nog voor Curaçao (73%). Wat de geboorteplaats Dominicaanse Republiek betreft is het aandeel hoofden van éénoudergezinnen veel hoger dan gemiddeld.

Geboorteplaats	Totaal		Hoofd één-oudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Sint Maarten	361	100,0	135	37,4	226	62,6
Curaçao	253	100,0	68	26,9	185	73,1
Overig Antillen	40	100,0	12	30,0	28	70,0
Aruba	271	100,0	92	33,9	179	66,1
Dom. Republiek	290	100,0	127	43,8	163	56,2
Haïti	317	100,0	63	19,9	254	80,1
Sint Kitts & Nevis	135	100,0	43	31,9	92	68,1
Dominica	211	100,0	71	33,6	140	66,4
Overig Car. Gebied	378	100,0	129	34,1	249	65,9
Zuid Amerika	151	100,0	26	17,2	125	82,8
Noord-/Midden Amerika	32	100,0	11	34,4	21	65,6
Nederland	93	100,0	18	19,4	75	80,6
Overig Europa	49	100,0	7	14,3	42	85,7
Overig	101	100,0	3	3,0	98	97,0
Totaal	2.682	100,0	805	30,0	1.877	70,0

Nationaliteit

Nederlands is de meest voorkomende nationaliteit onder de hoofden van beide doelgroepen; meer dan 50 procent. Hierna zijn het de nationaliteiten van Caribische landen die het vaakst voorkomen.

Tabel 58. Hoofden van een- en tweouder huishoudens naar nationaliteit, Sint Maarten

Nationaliteit	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd tweoudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nederlands	454	56,5	1.004	53,3
Caribische Gebied	281	35,0	603	32,0
Zuid Amerikaans	19	2,4	73	3,9
Overig	49	6,1	203	10,8
Totaal	803	100,0	1.883	100,0

Horizontale persentering geeft een soortgelijk resultaat als hierboven. Bij nationaliteiten van Noord- en Midden Amerika en overig Europa is het aandeel hoofden van tweoudergezinnen wederom ver boven het gemiddelde van 71 procent (respectievelijk 92,6 en 91,5 procent). Voor nationaliteiten Nederlands en Zuid Amerikaans is het aandeel hoofden van twee-oudergezinnen gelijk of bijna gelijk aan het gemiddelde van 71 procent. Bij nationaliteiten van landen in het Caribische gebied is echter het aandeel hoofden van éénoudergezinnen meer dan de helft (58,8 procent).

Tabel 59. Hoofden van een- en tweouder huishoudens naar nationaliteit, Sint Maarten

Nationaliteit	Totaal		Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd tweoudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Nederlands	1.458	100,0	454	31,1	1.004	68,9
Caribische Gebied	884	100,0	281	31,8	603	68,2
Zuid Amerikaans	92	100,0	19	20,7	73	79,3
Noord/Centraal Amerikaans	36	100,0	8	22,2	28	77,8
Overig Europees	97	100,0	24	24,7	73	75,3
Overig	119	100,0	17	14,3	102	85,7
Totaal	2.686	100,0	803	29,9	1.883	70,1

7.6 Meest gesproken taal binnen de huishoudens

In 76 procent van de huishoudens van alleenstaande ouders met zorgbehoevende kinderen wordt voornamelijk Engels gesproken. Bij de twee oudergezinnen is dit minder (69%). Dit is een verschil van ruim zeven procentpunten. De hiernaast meest gesproken talen zijn het Spaans (12 versus 9,4%) en het Creools (5,5 versus 8,7%).

Tabel 60. Meest gesproken taal in huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten

Taal	Éénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Papiamentu	14	1,8	49	2,6
Engels	611	76,3	1.302	69,2
Nederlands	29	3,6	116	6,1
Spaans	95	11,9	176	9,4
Creools	44	5,5	164	8,7
Anders	7	0,9	75	4,0
Totaal	800	100,0	1.882	100,0

7.7 Gevolgde opleiding

Hoofden van twee-oudergezinnen zijn iets hoger geschoold dan die van éénoudergezinnen. Van beide gezinstypen heeft het merendeel van de hoofden een Lbo/Mavo-opleiding of minder gevolgd. Bij de éénoudergezinnen is dat 63,3 (18,7+44,6) procent en bij de twee oudergezinnen 61,2 (19,5+41,7) procent. Daarentegen heeft circa 38 procent van de hoofden van éénoudergezinnen en circa 39 procent van de hoofden van twee-oudergezinnen een opleiding Havo/Vwo/Mbo of hoger gevolgd. Het verschil zit vooral bij de hoogste opleiding (Hbo/Wo en hoger): het aandeel hoofden van twee-oudergezinnen met deze opleiding is 5 procentpunten groter dan dat van de hoofden van éénoudergezinnen.

Opleiding	Hoofd één- oudergezinnen		Hoofd twee- oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen/Lager onderwijs	141	18,7	347	19,5
Lbo/Mavo	336	44,6	743	41,7
Havo/Vwo/Mbo	189	25,1	400	22,4
Hbo/ Wo+	87	11,6	292	16,4
Totaal	753	100,0	1.782	100,0

7.8 Arbeidsmarktpositie

Algemeen

Het aandeel van de beroepsbevolking (werkenden en werkzoekenden) in het totaal van de hoofden van huishoudens van de betreffende groep is bij de hoofden van beide doelgroepen vrijwel gelijk; ruim 95 procent. Er zijn relatief minder werkenden maar meer werkzoekenden onder de éénouder-gezinshoofden. Het werkloosheidspercentage is twee keer zo groot bij de alleenstaande ouders als bij de hoofden van twee-oudergezinnen.

Het percentage economisch niet actieven is vrijwel gelijk voor beide doelgroepen, ruim 4 procent van de totale groep hoofden.

Arbeidsmarktpositie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
1. Werkenden	689	85,3	1.703	89,9
2. Werkzoekenden	85	10,5	103	5,4
3. Beroepsbevolking (1+2)	774	95,8	1.806	95,3
4. Economisch niet actief	34	4,2	88	4,6
5. Totaal	808	100,0	1.894	100,0
6. Werkloosheidspercentage (2/3)		11,0		5,7

Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau

De cijfers duiden op een samenhang tussen de arbeidsmarktvariabelen en het opleidingsniveau. Het percentage werkende hoofden van beide typen huishoudens is bij een hoger opleidingsniveau (Havo+) groter dan wanneer het niveau laag (Lbo/Mavo en minder) is; 6,1 procentpunten meer bij de éénoudergezinnen en 4 procentpunten meer bij de twee-

oudergezinnen. Omgekeerd is het aandeel werkzoekende en niet actieve hoofden kleiner bij een hoger opleidingsniveau.

Het percentage werkzoekende hoofden van éénoudergezinnen met een lagere opleiding is wel duidelijk hoger dan dat van de twee-oudergezinnen. Deze laatste zijn vaker werkend of niet actief.

Tabel 63. Opleidingsniveau hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar arbeidsmarktpositie, Sint Maarten

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	477	100,0	401	84,1	62	13,0	14	2,9
Havo/Vwo/ Mbo +	276	100,0	249	90,2	14	5,1	13	4,7
Totaal	753	100,0	650	86,3	76	10,1	27	3,6

Tabel 64. Opleidingsniveau hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar arbeidsmarktpositie, Sint Maarten

Opleiding	Totaal		Werkend		Werkzoekend		Econ. niet actief	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lbo/Mavo en minder	1.090	100,0	965	88,5	74	6,8	51	4,7
Havo/Vwo/ Mbo +	692	100,0	640	92,5	24	3,5	28	4,0
Totaal	1.782	100,0	1.605	90,1	98	5,5	79	4,4

Arbeidsmarktpositie en leeftijd

Vergelijking van de arbeidsmarktpositie van hoofden van éénoudergezinnen en van twee-oudergezinnen naar leeftijd van het hoofd laat zien dat de arbeidsactiviteit, het werkend of werkzoekend zijn, voor beide groepen tot de leeftijd van 50 jaar hoog is. Wel is het zo dat het percentage werkzoekenden bij hoofden van éénoudergezinnen toeneemt naarmate de leeftijd vordert, terwijl deze bij de hoofden van twee-oudergezinnen niet veel verschilt per leeftijdsgroep.

In de oudere leeftijdsklasse, 50 jaar en ouder, neemt de arbeidsparticipatie bij de hoofden van twee-oudergezinnen af, vooral doordat het percentage werkenden daalt. De participatie van hoofden van éénoudergezinnen daalt minder sterk, maar hier neemt het percentage werkenden sterk af, terwijl het percentage werkzoekenden fors toeneemt. Dat indiceert dat hun kansen op de arbeidsmarkt slechter zijn dan die van jongere hoofden. Het gaat hierbij wel om een gering aantal hoofden, zodat enige voorzichtigheid met betrekking tot de interpretatie geboden is.

In deze leeftijdsklasse is voor beide groepen hoofden het percentage dat economisch niet actief is hoger dan geldt voor de voorgaande klassen.

Tabel 65. Hoofd éénoudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Sint Maarten

Leeftijd	Totaal	Werkend	Werk- zoekend	Econ. niet actief	Totaal	Werkend	Werk- zoekend	Econ. niet actief
	absoluut				relatief			
<30	84	77	6	1	100	92	7	1
30-39	356	310	33	13	100	87	9	4
40-49	301	256	32	13	100	85	11	4
50+	67	46	14	7	100	69	21	10
Totaal	808	689	85	34	100	85	11	4

Tabel 66. Hoofd twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, Sint Maarten

Leeftijd	Totaal	Werkend	Werk- zoekend	Econ. niet actief	Totaal	Werkend	Werk- zoekend	Econ. niet actief
	absoluut				relatief			
<30	116	104	7	5	100	90	6	4
30-39	737	676	41	20	100	92	6	3
40-49	748	680	40	28	100	91	5	4
50+	293	243	15	35	100	83	5	12
Totaal	1.894	1.703	103	88	100	90	5	5

Aantal werkenden per huishoudens

Het percentage huishoudens van alleenstaande ouders waar niemand werkt is veel groter dan dat van huishoudens met twee ouders: 14,7 versus 4,1 procent. Ervan uitgaande dat gewerkt wordt voor een inkomen, betekent dit dat 96 procent van de huishoudens bestaande uit twee-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen minstens één salaris ontvangt en dat 85,3 procent van de huishoudens bestaande uit één ouder met schoolgaande kinderen het met één inkomen moeten doen.

Tabel 67. Aantal werkenden per huishouden met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten

Werkenden	Eénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
0	119	14,7	77	4,1
1	689	85,3	607	32,0
2			1.210	63,9
Totaal	808	100,0	1.894	100,0

7.9 Inkomen

Hoofden van twee-oudergezinnen verdienen meer dan de hoofden van éénoudergezinnen. Het gemiddelde inkomen van hoofden van twee-ouderhuishoudens is anderhalf maal zo veel dan dat van de éénouderhuishoudens.

Uit tabel 68 blijkt dat ruim 45 procent van de hoofden van éénoudergezinnen een inkomen heeft van 1.500 gulden of minder. Bij de hoofden van twee-oudergezinnen is dit percentage veel lager: 28 procent. Voor de hogere inkomens is het percentage voor de hoofden van twee-oudergezinnen steeds hoger. Bij de hoogste categorie (3.000 gulden of meer) is het verschil opgelopen tot 14 procentpunten.

Tabel 68. Inkomen hoofd van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten

Inkomen	Eén-ouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
geen inkomen	47	6,0	93	5,0
1 - 500	59	7,5	52	2,8
501 - 1000	89	11,3	134	7,3
1001 - 1500	159	20,2	244	13,2
1501 - 2000	120	15,3	268	14,5
2001 - 2500	78	9,9	194	10,5
2500 - 3000	66	8,4	207	11,2
3000+	168	21,4	654	35,4
Totaal	786	100,0	1.846	100,0
Gemiddelde inkomen hoofd	2.317		3.500	

7.10 Huishoudinkomen

Het huishoudinkomen van twee-oudergezinnen is gemiddeld veel hoger, tweemaal zo hoog, dan dat van éénoudergezinnen. De reden daarvoor is dat, naast het feit dat het gemiddelde inkomen van hoofden van twee-oudergezinnen zelf hoger is, in deze huishoudens ook de partner een inkomen kan hebben. Het huishoudinkomen van de éénoudergezinnen is gelijk aan het inkomen van het hoofd.

Zoals ook al het geval was bij de inkomens van het hoofd, zijn de aandelen van huishoudens met een lager inkomen steeds groter bij de éénoudergezinnen. Het percentage alleenstaande ouders waarvan het huishouden een inkomen heeft van 2.000 of minder is bijna drie keer dat van de twee-oudergezinnen: 61 versus 22 procent. Bij een huishoudinkomen van 3.000 gulden en meer is de situatie precies omgedraaid; het aandeel twee-oudergezinnen bedraagt 60,6 procent en het aandeel éénoudergezinnen 21,4 procent.

Tabel 69. Huishoudinkomen van huishoudens met zorgbehoevende kinderen, Sint Maarten

Inkomen	Eénouderhuishoudens		Twee-ouderhuishoudens	
	absoluut	%	absoluut	%
geen inkomen	47	6,0	25	1,4
1 - 500	59	7,5	20	1,1
501 – 1000	89	11,3	56	3,1
1001 – 1500	159	20,2	124	6,9
1501 - 2000	120	15,3	148	8,3
2001 - 2500	78	9,9	172	9,6
2500 - 3000	66	8,4	159	8,9
3000+	168	21,4	1.084	60,6
Totaal	786	100,0	1.788	100,0
Gemiddelde huishoudinkomen	2.317		5,072	

Hoofdstuk 8. Gezondheids(zorg)situatie van hoofden van huishoudens met zorgbehoevende kinderen in Sint Maarten

8.1 Rookgewoonte

Ten aanzien van het rookgedrag blijkt dat 88,6 procent van de hoofden van één-oudergezinnen met zorgbehoevende kinderen nooit heeft gerookt of gestopt is met roken versus 80,3 procent bij de hoofden van twee-oudergezinnen.

Indien de categorieën gelegenhedsroker tot en met dagelijkse roker bij elkaar worden opgeteld komt men voor de alleenstaande ouders als hoofd van het huishouden uit op 11,4 procent en voor de gehuwde/samenwonende hoofden op 19,7 procent, een verschil van ruim 8 procentpunten.

Rookgewoonte	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Nooit gerookt	670	84,7	1.331	71,9
Gestopt met roken	31	3,9	155	8,4
Gelegenhedsroker	39	4,9	112	6,1
Minstens één keer per week	4	0,5	20	1,1
(Vrijwel) dagelijks	47	5,9	233	12,6
Totaal	791	100,0	1.851	100,0

8.2 Gezondheidsperceptie

Hoofden van twee-oudergezinnen vinden in hogere mate dan de hoofden van éénoudergezinnen hun gezondheid goed tot heel goed: 90,5 versus 86,0 procent. Het verschil zit geheel in de hoofden die hun gezondheid als redelijk ervaren; die perceptie komt bij hoofden van éénoudergezinnen vaker voor.

Gezondheidsperceptie	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Goed/Heel goed	694	86,0	1.712	90,5
Redelijk	108	13,4	169	8,9
Slecht/Heel slecht	5	0,6	11	0,6
Totaal	807	100,0	1.892	100,0

8.3 Soort verzekering

De meeste hoofden van huishoudens zijn verzekerd bij de Sociale Verzekeringsbank; 48 procent van de hoofden van éénoudergezinnen en 41 procent van de hoofden van twee-oudergezinnen. De hierna meest voorkomende verzekeringen zijn de BZV en privé-verzekeringen. Het aandeel hoofden verzekerd bij de BZV is 8,4 procent bij de alleenstaande ouders en 9,5 procent bij de hoofden van twee-oudergezinnen. 7,7 Procent

Huishoudens met zorgbehoevende kinderen

van de alleenstaande hoofden heeft een privé-verzekering tegenover 14,5 procent van de gehuwde/samenwonende hoofden.

Alleenstaande ouders zijn in meerdere mate dan hoofden van twee-oudergezinnen verzekerd middels een PP-kaart (3,3 versus 1,3%).

Het percentage niet verzekerde hoofden van éénoudergezinnen is 2,4 procentpunten meer bij de alleenstaande hoofden dan bij de gehuwde/samenwonende hoofden met zorgbehoevende kinderen.

Verzekering	Hoofd éénoudergezinnen		Hoofd twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
PP-kaart	27	3,3	25	1,3
Sociale Verzekeringsbank	390	48,3	778	41,1
Bureau Ziektekostenverzekering/Fonds ZOG	79	9,8	197	10,5
Bedrijfsverzekering	24	3,0	91	4,8
Privé verzekering	62	7,7	275	14,5
Ander soort/ meervoudige verzekering	48	6,0	156	8,2
Niet verzekerd	178	22,0	372	19,6
Totaal	808	100,0	1.894	100,0

Tabel 75. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal slaapkamers in de woning, St. Maarten

Slaapkamers	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen	9	1,1	9	0,5
1	280	34,8	424	22,5
2	326	40,4	735	39,0
3	164	20,4	556	29,5
4+	27	3,3	161	8,5
Totaal	806	100,0	1.885	100,0

Tabel 76. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar aantal woonkamers in de woning, Sint Maarten

Woonkamers	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
Geen	70	8,7	96	5,1
1	724	90,0	1.729	92,3
2	9	1,1	46	2,5
3/4	1	0,1	3	0,2
Totaal	804	100,0	1.874	100,0

9.4 Oppervlakte van de woning

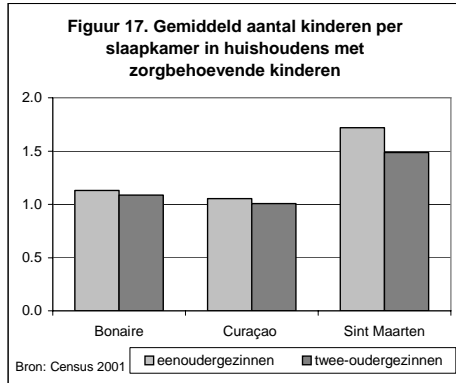
Uit tabel 77 blijkt dat ruim 77 procent van de alleenstaande ouders een woning heeft waarvan de oppervlakte 119 m² of minder is. Bij de hoofden van twee-oudergezinnen is dat 62,5 procent. Aan de andere kant blijkt dat voor bijna alle hierna volgende oppervlakte-categorieën het percentage voor de hoofden van twee-oudergezinnen hoger uitvalt, hetgeen erop duidt dat laatst genoemde groep in ruimere woningen behuisd is dan de alleenstaande ouders.

Tabel 77. Huishoudens met zorgbehoevende kinderen naar oppervlakte van de woning, Sint Maarten

Oppervlakte	Eénoudergezinnen		Twee-oudergezinnen	
	absoluut	%	absoluut	%
< 60 m ²	271	34,6	462	25,1
60- 89 m ²	189	24,1	391	21,2
90-119 m ²	144	18,4	300	16,3
120-149 m ²	50	6,4	196	10,6
150-179 m ²	48	6,1	101	5,5
180-209 m ²	22	2,8	120	6,5
210-279 m ²	26	3,3	108	5,9
280-299 m ²	13	1,7	53	2,9
300 m ² of meer	21	2,7	113	6,1
Totaal	784	100,0	1.844	100,0

De discrepantie tussen de één- en twee-oudergezinnen voor wat betreft het al dan niet hebben van een huur- of eigendomswoning is voor Curaçao het grootst en voor Bonaire het kleinst.

Over het algemeen is de kwaliteit van de woningen goed. In Curaçao en Sint Maarten echter hebben éénoudergezinnen vaker dan twee-oudergezinnen een niet geschikte (slechte tot zeer slechte) woning; in Curaçao zelfs twee keer zo veel. In Bonaire zijn de betreffende percentages vrijwel gelijk.

De kwaliteit van de woning verschilt per eiland. De huishoudens in Sint Maarten hebben relatief vaker een woning van slechte of zeer slechte kwaliteit.

Woningen van twee-oudergezinnen zijn ruimer dan die van éénouderhuishoudens wat het aantal slaap- en woonkamers en oppervlakte van de woning betreft. De woonsituatie is het gunstigst in Curaçao en het minst gunstig in Sint Maarten.

In grafiek 17 is het gemiddeld aantal kinderen per slaapkamer aangegeven. In deze berekening is er van uit gegaan dat er

per huishouden één slaapkamer bestemd is voor de ouder(s), en de resterende slaapkamers ter beschikking staan van de aanwezige kinderen.

Hetgeen opvalt in de grafiek is dat de verschillen tussen éénoudergezinnen en twee-oudergezinnen niet groot zijn. De verschillen tussen Curaçao en Bonaire enerzijds en Sint Maarten anderzijds daarentegen wel. Terwijl in Bonaire en Curaçao gemiddeld bijna één kind per slaapkamer gehuisvest kan worden voor zowel éénoudergezinnen als twee-oudergezinnen, is dit voor Sint Maarten respectievelijk 1,7 en 1,5 kind per slaapkamer.